

În cele 25 de state membre UE exist

- circa 23 de milioane de IMM-uri,
- reprezentând 99% din toate societățile comerciale din UE,
- angajând în jur de 75 de milioane de persoane.

Plafoanele pentru IMM-uri

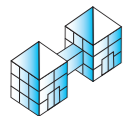
Micro- întreprindere	Angajați: < 10
	Cifra de afaceri: ≤ 2 milioane de euro
	Bilanț contabil: ≤ 2 milioane de euro
Întreprindere mic	Angajați: < 50
	Cifra de afaceri: ≤ 10 milioane de euro
	Bilanț contabil: ≤ 2 milioane de euro
Întreprindere mijlocie	Angajați: < 250
	Cifra de afaceri: ≤ 50 milioane de euro
	Bilanț contabil: ≤ 43 milioane de euro

Întreprinderi **autonome**

Întreprinderi **partenere**

Întreprinderi **legate**

Abrevieri frecvente

- BEI: Banca Europeană de Investiții
- FEI: Fondul European de Investiții
- UE: Uniunea Europeană
- UMA: Unitate de muncă anuală
- C&D: Cercetare și dezvoltare
- IMM: întreprindere mică și mijlocie

NB-60-04-773-RO-C

 **PUBLICAȚII ÎN DOMENIUL
 ÎNTREPRINDERII ȘI INDUSTRIEI**

Noua definiție a IMM-urilor

Ghidul utilizatorului și model de declarație

Prezentul ghid conține:

- ★ Detalii și explicații privind noua definiție a IMM-urilor care a intrat în vigoare la 1.1.2005
- ★ Un model de declarație pe care societățile comerciale o pot completa singure pentru stabilirea statutului de IMM atunci când depun o cerere pentru sisteme de sprijin a IMM-urilor.

© Európai Közösségek, 2006
http://europa.eu.int/comm/enterprise/enterprise_policy/sme_definition/index_hu.htm

CLAUZĂ DE NERESPONSABILITATE:

Prezentul *Ghid al Utilizatorului IMM* servește drept reper orientativ cu caracter general pentru antreprenori în aplicarea noii definiții a IMM-urilor. Acesta nu are nicio valoare juridică și nu angajează Comisia în nici un fel. Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei, astfel cum a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* L 124, p. 36 din 20 mai 2003 constituie unica bază autentică pentru determinarea calității de IMM.

„Întreprinderile mici și mijlocii și microîntreprinderile (IMM-urile) constituie motorul economiei europene. Acestea sunt o sursă importantă de locuri de muncă, contribuie la dezvoltarea spiritului antreprenorial și inovativ la nivelul Uniunii Europene, având astfel un rol crucial în creșterea competitivității și a gradului de ocupare a forței de muncă. Noua definiție a IMM-urilor, care a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2005, reprezintă un pas înainte în procesul de îmbunătățire a mediului de afaceri pentru IMM-uri și are ca obiectiv să încurajeze inițiativa antreprenorială, investițiile și creșterea economică. Această definiție a fost elaborată după larga consultare a factorilor implicați în activitatea IMM-urilor, ceea ce dovedește că ascultarea IMM-urilor constituie un factor cheie pentru realizarea cu succes a obiectivelor de la Lisabona.”

Günter Verheugen,
Membru al Comisiei Europene
Responsabil pentru Întreprinderi și Industrie

Introducere	5
Importanța unei definiții europene a IMM-urilor	6
Obiectivele prezentului ghid	6
1. De ce o nouă definiție?	8
Actualizarea plafoanelor	8
Promovarea microîntreprinderilor	9
Îmbunătățirea accesului la capital	9
Promovarea inovației și îmbunătățirea accesului la cercetare și dezvoltare (C&D)	10
Considerarea relațiilor dintre întreprinderi	10
2. Aplicarea noii definiții a IMM-urilor	11
2.1. Sunt o întreprindere?	12
2.2. Care sunt noile plafoane?	12
2.2.1. Numărul de salariați	15
2.2.2. Cifra de afaceri anuală și bilanțul contabil total	15
2.3. Ce altceva mai iau în considerare atunci când calculez datele întreprinderii mele?	16
2.3.1. Sunt o întreprindere autonomă?	16
2.3.2. Sunt o întreprindere parteneră?	20
2.3.3. Sunt o întreprindere legată?	23
Concluzie	26
Anexe	27
I. Exemple ilustrative	28
II. Textul recomandării	32
III. Model de declarație	40
IV. Măsuri de prevenire a abuzului în aplicarea definiției	50

Introducere

„Categoria microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) este alcătuită din întreprinderi care angajează mai puțin de 250 de persoane și care au o cifră de afaceri anuală care nu depășește 50 de milioane de euro și/sau un bilanț contabil anual care nu depășește 43 de milioane de euro.”

*Fragment din articolul 2 din anexa la
Recomandarea 2003/361/CE*

Microîntreprinderile și întreprinderile mici și mijlocii (IMM-urile) joacă un rol esențial în economia europeană. Ele reprezintă o sursă importantă de abilități antreprenoriale, de inovație și de creare de locuri de muncă. În Uniunea Europeană extinsă la 25 de membri, aproximativ 23 de milioane de IMM-uri asigură în jur de 73 de milioane de locuri de muncă și reprezintă 99% din totalul întreprinderilor. Cu toate acestea, IMM-urile se confruntă deseori cu imperfecțiunile pieței.

IMM-urile au adesea dificultăți în obținerea de finanțări sau credite, în special în faza de IMM-uri nou înființate (start-up). Resursele financiare reduse pot de asemenea îngreuna accesul la noile tehnologii, investiții și inovații. De aceea, sprijinirea IMM-urilor reprezintă una dintre prioritățile Comisiei în materie de creștere economică, creare de locuri de muncă și coeziune economică și socială.

Ce fel de sprijin pentru IMM-uri există din partea UE?

Pentru o trecere în revistă a principalelor posibilități de finanțare disponibile pentru IMM-urile europene, consultați următorul website:

europa.eu.int/comm/enterprise/entrepreneurship/sme_envoy/index.htm

© Photos.com

© Photos.com

Importanța unei definiții europene a IMM-urilor

Într-o piață unică, fără granițe interne, este esențial ca măsurile de încurajare a IMM-urilor să se bazeze pe o **definiție comună**, în scopul de a îmbunătăți consistența și eficacitatea acestora și de a limita denaturarea concurenței. Acest lucru este cu atât mai necesar dată fiind interacțiunea dintre măsurile naționale și cele impuse de UE pentru susținerea IMM-urilor în domenii precum dezvoltarea regională și finanțarea cercetării. În 1996, Comisia a adoptat o recomandare care stabilea prima definiție comună a IMM-urilor¹. Această definiție a fost larg aplicată în cadrul Uniunii Europene. La 6 mai 2003, Comisia a adoptat o nouă recomandare² pentru a ține cont de progresele economice înregistrate începând cu 1996 (pentru textul integral, a se vedea anexa II, p. 32 din prezentul ghid). Recomandarea a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2005 și se va aplica tuturor politicilor, programelor și măsurilor inițiate de Comisie în favoarea IMM-urilor. Statele membre sunt libere să aplice sau nu definiția, dar Comisia le invită ca, împreună cu Banca Europeană de Investiții (BEI) și Fondul European de Investiții (FEI), să aplice definiția în cauză cât mai frecvent posibil.

Obiectivele prezentului ghid

Ghidul prezintă modificările aduse de noua definiție și motivele acestor modificări (a se vedea capitolul 1, p. 8). Ghidul explică apoi cum se poate stabili dacă o întreprindere poate fi considerată IMM, urmând o abordare pas cu pas (a se vedea cap.2, p. 11).

¹ Recomandarea 96/280/CE a Comisiei din 3 aprilie 1996 privind definiția întreprinderilor mici și mijlocii (text cu relevanță pentru SEE), JO L 107, p. 4-9 din 30 aprilie 1996

² Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei din 6 mai 2003 privind definiția microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii (text cu relevanță pentru SEE), JO L 124, p. 36-41 din 20 mai 2003.

© Photos.com

© Photos.com

Având în vedere că, în general, întreprinderile europene nu angajează mai mult de șase persoane, cele mai multe pot fi considerate drept IMM-uri. Noua definiție ia totuși în considerare și posibilele relații cu alte întreprinderi. În unele cazuri, aceste relații, în special dacă creează legături financiare semnificative cu alte întreprinderi, pot implica faptul că o întreprindere nu este un IMM.

Ghidul este realizat în special pentru două categorii. Prima categorie este constituită din antreprenorii care conduc microîntreprinderi sau întreprinderi mici sau mijlocii și care sunt interesați să solicite subvenții sau împrumuturi destinate IMM-urilor. De asemenea, acești antreprenori ar putea fi interesați să afle dacă îndeplinesc criteriile pentru a beneficia de prevederile legislative specifice pentru IMM-uri. A doua categorie o reprezintă oficialii europeni, naționali, regionali sau locali care elaborează și pun în aplicare diferitele sisteme, examinează cererile și verifică dacă întreprinderile îndeplinesc criteriile de eligibilitate pentru sprijin.

De asemenea, s-au depus eforturi pentru a facilita examinarea cererilor din partea IMM-urilor vizând obținerea unui sprijin financiar sau participarea la programe specifice. Acest lucru se realizează printr-un **model de declarație pe proprie răspundere**³ care poate fi completată chiar de întreprinderi (o copie este inclusă în anexa III, p. 40). Această declarație poate fi trimisă departamentului administrativ corespunzător în vederea stabilirii statutului de IMM al unei întreprinderi la momentul depunerii cererii. Utilizarea declarației este facultativă atât pentru întreprinderi cât și pentru administrațiile statelor membre, iar conținutul acesteia poate fi adaptat specificului național.

³ Comunicarea Comisiei - Model de declarație a informațiilor referitoare la încadrarea unei întreprinderi în categoria de întreprinderi mici și mijlocii, JO C 118, p. 5 -15 din 20 mai 2003.

1. De ce o nouă definiție?

© iStockphoto

Noua definiție este rezultatul unor discuții aprofundate purtate între Comisie, state membre, organizații ale întreprinderilor și specialiști, precum și a două consultări deschise pe internet. Modificările reflectă progresele economice generale înregistrate începând cu 1996 și o conștientizare crescândă a obstacolelor cu care se confruntă IMM-urile. Noua definiție este mai bine adaptată diferitelor categorii de IMM-uri și ține mai bine cont de diferitele tipuri de relații dintre întreprinderi. Aceasta ajută la promovarea inovației și la dezvoltarea parteneriatelor, garantând faptul că numai acele întreprinderi care au într-adevăr nevoie de ajutor sunt ținta sistemelor publice de sprijinire a IMM-urilor.

Actualizarea plafoanelor

Evoluția prețurilor și a productivității a făcut necesară ajustarea plafoanelor financiare. Creșterea semnificativă a acestora va permite unui număr important de întreprinderi să își mențină statutul de IMM-uri și le va asigura eligibilitatea în cadrul măsurilor de sprijin. Plafoanele referitoare la numărul de angajați rămân la nivelul anterior, întrucât

⁴ Plafoanele financiare și plafoanele referitoare la numărul de angajați introduse de noua definiție reprezintă cifre maxime. Statele membre, BEI și FEI pot fixa plafoane mai joase pentru a orienta măsurile spre o categorie precisă de IMM-uri.

© Photos.com

creșterea acestora ar fi însemnat diminuarea măsurilor destinate IMM-urilor.

Promovarea microîntreprinderilor

În toată Uniunea Europeană se înființează tot mai multe **microîntreprinderi**. Noua definiție ia în considerare această evoluție prin stabilirea de plafoane financiare pentru acestea. Această distincție suplimentară are ca scop încurajarea adoptării de măsuri care să răspundă problemelor cu care se confruntă microîntreprinderile, în special în faza de lansare.

Îmbunătățirea accesului la capital

Accesul la capital este o problemă permanentă cu care se confruntă IMM-urile, în special datorită faptului că acestea nu pot oferi garanțiile pe care creditorii le solicită în mod tradițional. Pentru a rezolva această problemă, noua definiție facilitează finanțarea prin capital propriu pentru IMM-uri, prin acordarea unui tratament favorabil anumitor investitori, precum fondurile regionale, companii cu capital de risc și business angels (investitori providențiali), fără ca întreprinderile să își piardă statutul de IMM (pentru detalii suplimentare, a se vedea p. 18-19). Același principiu se aplică autorităților autonome locale care au un buget anual de maxim 10 milioane de euro și mai puțin de 5 000 de locuitori. Acestea pot investi un anumit procent într-un IMM fără ca întreprinderea respectivă să fie dezavantajată la solicitarea de subvenții.

⁵ Business angels (investitori providențiali) pot fi definiți ca persoane sau grupuri de persoane care exercită în mod obișnuit o activitate de investiții cu capital de risc și care investesc capital propriu în afaceri necotate la bursă (a se vedea articolul 3 alineatul 2 litera (a) din anexa la Recomandarea 2003/361/CE privind definiția microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii, inclusă la finalul prezentului ghid).

© Photos.com

Ce se poate spune despre sprijinul acordat IMM-urilor înainte de 1.1.2005?

Ca o măsură tranzitorie, programele comunitare care utilizează în prezent definiția din 1996 vor continua să fie puse în aplicare în interesul întreprinderilor care au fost considerate IMM-uri la momentul adoptării programelor respective. Angajamentele obligatorii din punct de vedere juridic asumate de Comisie în baza acestor programe nu vor fi influențate [a se vedea articolul 8 alineatul (2) din definiție, p. 37].

Promovarea inovației și îmbunătățirea accesului la cercetare și dezvoltare (C&D)

Prevederi specifice se aplică în prezent pentru universități și centre de dezvoltare non-profit, dându-le acestora posibilitatea să aibă o contribuție financiară într-un IMM. Din această colaborare vor beneficia ambele părți. Aceasta întărește o întreprindere prin oferirea unui partener financiar de încredere și a accesului la cercetare și dezvoltare. De asemenea, ea oferă centrelor de cercetare o oportunitate pentru punerea în aplicare a muncii lor de inovare.

Considerarea diferitelor relații între întreprinderi

Unul dintre principalele obiective ale noii definiții este asigurarea măsurilor de susținere pentru acele întreprinderi care chiar au nevoie de acestea. Din această cauză, noua definiție introduce metode de calculare a plafoanelor financiare și de personal pentru a obține o imagine mai realistă asupra situației economice a unei întreprinderi. Pentru aceasta, a fost introdusă o distincție între diferitele tipuri de întreprinderi: autonome, partenere și legate (a se vedea capitolul 2 de la pagina următoare). Noua definiție conține, de asemenea, măsuri de prevenire a abuzurilor legate de statutul de IMM (a se vedea anexa IV, p. 50). Au fost oferite instrucțiuni clare privind tratarea relațiilor specifice dintre IMM-uri și alte întreprinderi sau investitori, în ceea ce privește calcularea cifrelor financiare și de personal. În esență, noua definiție ia în considerare abilitatea IMM-urilor de a apela la ajutor financiar extern. De exemplu, întreprinderile legate cu alte întreprinderi care dispun de resurse financiare mai mari s-ar putea situa deasupra plafoanelor și nu ar putea fi clasificate drept IMM.

2. Aplicarea noii definiții a IMM-urilor

© PhotoDisc

Noua definiție introduce trei categorii diferite de întreprinderi. Fiecare corespunde unui tip de relație pe care o întreprindere o poate avea cu o altă întreprindere. Această distincție este necesară pentru a stabili o imagine clară a situației economice a unei întreprinderi și pentru a le exclude pe cele care nu sunt IMM-uri autentice. În general, cele mai multe IMM-uri sunt autonome, având în vedere fie că sunt complet independente, fie că au unul sau mai multe parteneriate de mici dimensiuni (fiecare mai puțin de 25%) cu alte întreprinderi (a se vedea punctul 2.3.1, p. 16). Dacă aceste parteneriate sunt sub 50%, relația este una între întreprinderi partenere (a se vedea punctul 2.3.2, p. 20). Peste acest plafon, întreprinderile sunt legate (a se vedea punctul 2.3.3, p. 23).

În funcție de categoria în care se încadrează întreprinderea dumneavoastră, atunci când calculați datele întreprinderii dumneavoastră va trebui să includeți datele uneia sau mai multor întreprinderi. Rezultatul calculului vă va permite să verificați dacă vă încadrați în plafoanele financiare și de personal stabilite prin definiție (a se vedea punctul 2.3, p. 16). Întreprinderile care depășesc aceste plafoane își pierd statutul de IMM.

2.1. Sunt o întreprindere? (articolul 1)*

Primul pas pentru a vă califica drept IMM este să fiți considerați o întreprindere. În concordanță cu noua definiție, o întreprindere este „orice entitate angajată într-o activitate economică, indiferent de forma sa legală”. Această formulare nu este nouă. Ea reflectă terminologia folosită în deciziile sale de Curtea Europeană de Justiție. Fiind inclusă formal în recomandare, scopul noii definiții a IMM-ului este acum clar evidențiat. Prin urmare, persoanele fizice autorizate, asociațiile familiale, parteneriatele și asociațiile angajate într-o activitate economică pot fi considerate întreprinderi. Factorul determinant este activitatea economică, nu forma juridică.

2.2. Care sunt noile plafoane? (articolul 2)

După ce ați verificat că sunteți o întreprindere, trebuie să stabiliți datele întreprinderii dumneavoastră, după următoarele trei criterii:

- **numărul mediu de salariați,**
- **cifra de afaceri anuală,**
- **bilanțul contabil total anual.**

Prin compararea datelor întreprinderii dumneavoastră cu nivelul plafoanelor celor trei criterii, veți putea determina dacă întreprinderea dumneavoastră este o microîntreprindere sau o întreprindere mică sau mijlocie.

* Numerele articolelor se referă la anexa din Recomandarea Comisiei Europene din 6 mai 2003 (a se vedea anexa II, p. 32).

Ce date trebuie utilizate?

Pentru a efectua calculele financiare și de personal, va trebui să folosiți datele conținute în ultimele situații financiare anuale aprobate. Pentru întreprinderile nou înființate, care nu au încă aprobate situațiile financiare anuale, trebuie să faceți o estimare realistă a datelor relevante din exercițiul financiar în curs (a se vedea articolul 4, p. 36).

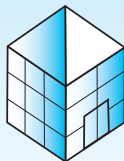
Este necesar să rețineți că, în timp ce respectarea plafoanelor referitoare la numărul mediu de salariați este obligatorie, un IMM poate alege între a respecta fie plafonul referitor la cifra de afaceri dintr-un an, fie cel referitor la bilanțul total. Nu este necesară satisfacerea ambelor criterii și se poate depăși unul dintre ele fără pierderea statutului de IMM.

Noua definiție oferă această opțiune deoarece, prin natura lor, întreprinderile din sectorul de comerț și distribuție au cifre de afaceri mai mari decât acelea din producție. Oferirea posibilității de a alege între acest criteriu și cel al bilanțului total, care indică bonitatea unei întreprinderi, asigură un tratament egal IMM-urilor angajate în diferite tipuri de activități economice. Astfel cum se poate vedea în tabelul 14, categoria microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii are în vedere întreprinderi care au mai puțin de 250 de angajați și care au o cifra de afaceri anuală netă care nu depășește 50 de milioane de euro, sau un bilanț total care nu depășește 43 de milioane de euro.

DEFINIȚIA IMM-urilor

NUMĂRUL DE ANGAJAȚI

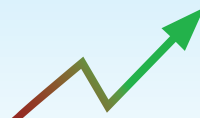

+/-

BILANȚUL

CIFRA DE AFACERI ANUALĂ

În această categorie:

Întreprinderile mici sunt definite ca întreprinderi care au mai puțin de 50 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală sau un bilanț contabil total anual de până la 10 milioane de euro.

Microîntreprinderile sunt definite ca întreprinderi care au mai puțin de 10 salariați și realizează o cifră de afaceri anuală sau bilanț total anual de până la 2 milioane de euro.

NOILE PLAFOANE (articolul 2)

Categoria de întreprindere	Numărul de salariați: Unitatea de muncă anuală (UMA)	Cifra de afaceri anuală	sau	Bilanțul contabil total anual
Mijlocie	< 250	≤ 50 milioane euro (în 1996 40 milioane euro)	sau	≤ 43 milioane euro (în 1996 27 milioane euro)
Mic	< 50	≤ 10 milioane euro (în 1996 7 milioane euro)	sau	≤ 10 milioane euro (în 1996 5 milioane euro)
Micro	< 10	≤ 2 milioane euro (nedefinită anterior)	sau	≤ 2 milioane euro (nedefinită anterior)

Care este definiția „angajatului”?

Se aplică prevederile din codul național al muncii. Acestea variază de la țară la țară, de exemplu, pentru personalul temporar care lucrează în calitate de colaboratori sau pentru cei angajați printr-o agenție de muncă intermediară. Trebuie să contactați autoritățile naționale pentru a afla cum definește legislația națională a țării dumneavoastră termenul de „angajat”.

Pentru a obține coordonatele instanțelor naționale, consultați următorul web-site: europa.eu.int/comm/employment_social/esf2000/contacts-en.htm

2.2.1 Numărul de salariați (articolul 5)

Acest criteriu este esențial pentru a stabili în ce categorie se încadrează fiecare IMM. El acoperă personalul permanent, cel cu normă parțială și cel temporar și include următoarele:

- Salariații,
- Persoanele care lucrează pentru întreprindere fiind subordonate acestora și care sunt considerate drept angajați în conformitate cu legislația națională,
- Proprietarii-administratori,
- Partenerii angajați în activitățile obișnuite ale întreprinderii și care beneficiază de avantaje financiare din partea întreprinderii.

Ucenicii sau elevii și studenții implicați în programe de instruire profesională, având contracte de ucenicie sau de instruire profesională, nu sunt incluși în numărul de angajați. De asemenea, nu sunt incluse (incluși) nici salariațele (salariații) care se află în concediu de maternitate sau parental. Numărul mediu de salariați este exprimat în unități de muncă anuale (UMA). Orice persoană care a lucrat cu normă întreagă în întreprinderea dumneavoastră sau ca reprezentant al acesteia pe parcursul întregului an se măsoară ca o unitate. Personalul cu jumătate de normă, muncitorii sezonieri și cei care nu au lucrat tot anul sunt considerați ca fracțiuni din această unitate.

2.2.2 Cifra de afaceri și bilanțul total (articolul 4)

Cifra de afaceri anuală netă este stabilită prin calcularea veniturilor pe care întreprinderea dumneavoastră le realizează în cursul unui an din vânzări și servicii după ce au fost plătite toate datoriile. Aceasta nu trebuie să includă TVA-ul sau alte taxe indirecte⁶.

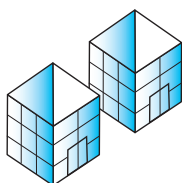
Bilanțul total se referă la valoarea activelor principale ale societății dumneavoastră⁷.

⁶ A se vedea articolul 28 din Directiva 78/660/CEE a Consiliului din 25 iulie 1978 în temeiul articolului 54 alineatul (3) litera (g) din tratat privind conturile anuale ale anumitor forme de societăți comerciale, JO L 222, p. 11-31 din 14 august 1978.

⁷ Pentru informații suplimentare, a se vedea articolul 12 alineatul (3) din Directiva 78/660/CEE a Consiliului din 25 iulie 1978 în temeiul articolului 54 alineatul (3) litera (g) din tratat privind conturile anuale ale anumitor forme de societăți comerciale, JO L 222, p. 11-31 din 14 august 1978.

Ce se întâmplă dacă depășesc un anumit plafon?

Dacă întreprinderea dumneavoastră depășește plafoanele financiare stabilite pentru cifra de afaceri și bilanțul total și plafoanele pentru numărul mediu de salariați în cursul unui an, acest lucru nu va afecta situația întreprinderii. Aceasta își va păstra statutul de IMM cu care a început anul. Totuși, ea va pierde acest statut dacă plafonul va fi depășit pe parcursul a două exerciții financiare anuale consecutive. În același mod, ea va câștiga statutul de IMM dacă în perioada anterioară a fost o întreprindere mare, dar apoi a coborât sub aceste plafoane pe parcursul a două exerciții financiare consecutive. [a se vedea articolul 4 alineatul (2), p. 36].

2.3. Ce altceva mai iau în considerare când calculez datele întreprinderii mele?

Pentru a lucra cu datele întreprinderii dumneavoastră, trebuie să stabiliți dacă întreprinderea este **autonomă** – cea mai frecventă categorie – **parteneră** sau **legată**. Pentru a face acest lucru, trebuie să luați în considerare relațiile pe care firma dumneavoastră le are cu alte întreprinderi. În funcție de tipul în care se încadrează întreprinderea dumneavoastră, s-ar putea să fie necesar să adăugați câteva sau toate datele acelor întreprinderi la datele întreprinderii dumneavoastră. Calculele pentru toate cele trei tipuri de întreprinderi sunt diferite și vor determina în final dacă întreprinderea dumneavoastră se încadrează în diferitele plafoane stabilite prin definiția IMM-urilor. Întreprinderile care țin contabilitate consolidată sau care sunt incluse în situațiile financiare consolidate ale altor întreprinderi sunt de obicei considerate legate.

2.3.1 Sunt o întreprindere autonomă? [articolul 3 alineatul (1)]

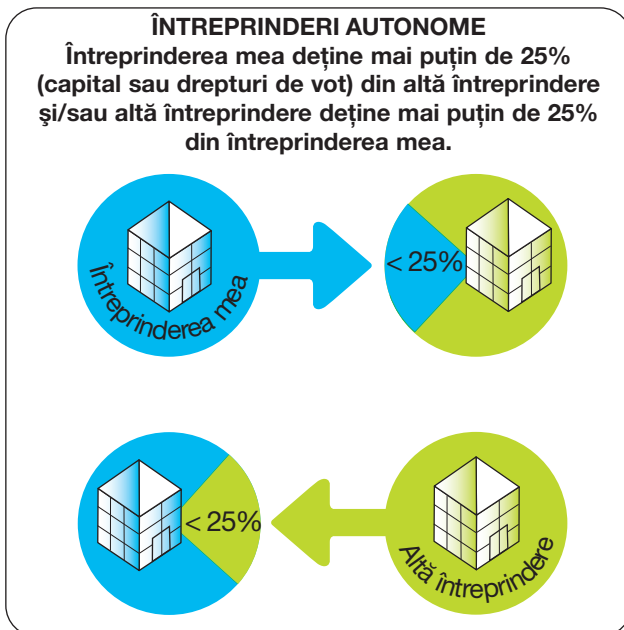
Definiție

Sunteți o întreprindere autonomă dacă:

- Sunteți total independentă, de exemplu nu dețineți capital social sau drepturi de vot în nicio altă întreprindere și nicio altă întreprindere nu deține capital social sau drepturi de vot în întreprinderea dumneavoastră.
- Dețineți mai puțin de 25% din capitalul social sau din drepturile de vot (din factorul mai mare) în una sau mai multe întreprinderi și/sau o altă întreprindere nu deține mai mult din 25% din capitalul social sau din drepturile de vot (din factorul mai mare) în întreprinderea dumneavoastră.

Dacă întreprinderea dumneavoastră este autonomă, înseamnă că nu este parteneră sau legată cu altă întreprindere [a se vedea articolul 3 alineatul (1), p.35].

^o Când completați modelul de declarație, trebuie să indicați dacă datele dumneavoastră au cunoscut modificări în raport cu exercițiul contabil precedent susceptibile să antreneze schimbarea categoriei întreprinderii dumneavoastră (microîntreprindere, întreprindere mică, mijlocie sau mare) (a se vedea modelul de declarație de la sfârșitul prezentului ghid).

Notă: Este posibil ca întreprinderea dumneavoastră să aibă câțiva investitori, fiecare deținând sub 25% din întreprinderea dumneavoastră, și aceasta să rămână totuși independentă cu condiția ca acești investitori să nu fie legați în sensul menționat la 2.3.3. („întreprinderi legate”). Dacă investitorii sunt legați, atunci întreprinderea dumneavoastră poate fi considerată întreprindere parteneră sau legată, acest lucru depinzând de situația întreprinderii dumneavoastră (a se vedea ca exemplu graficul de la p .30).

Stabilirea datelor întreprinderii mele

[articolul 6 alineatul (1)]

Dacă întreprinderea dumneavoastră este autonomă, se va folosi doar numărul mediu de salariați și datele financiare incluse în situațiile financiare anuale ale întreprinderii dumneavoastră pentru a verifica dacă respectați plafoanele menționate la punctul 2.2., p. 12.

Ce sunt investitorii instituționali?

Comisia Europeană nu definește conceptul de „investitori instituționali”. În general, sunt considerați investitori instituționali cei care comercializează un volum mare de obligații în numele unui număr mare de investitori individuali mici și care nu se implică direct în conducerea firmei în care investesc. Fondurile mutuale sau fondurile de pensii, de exemplu, pot fi considerate drept investitori instituționali.

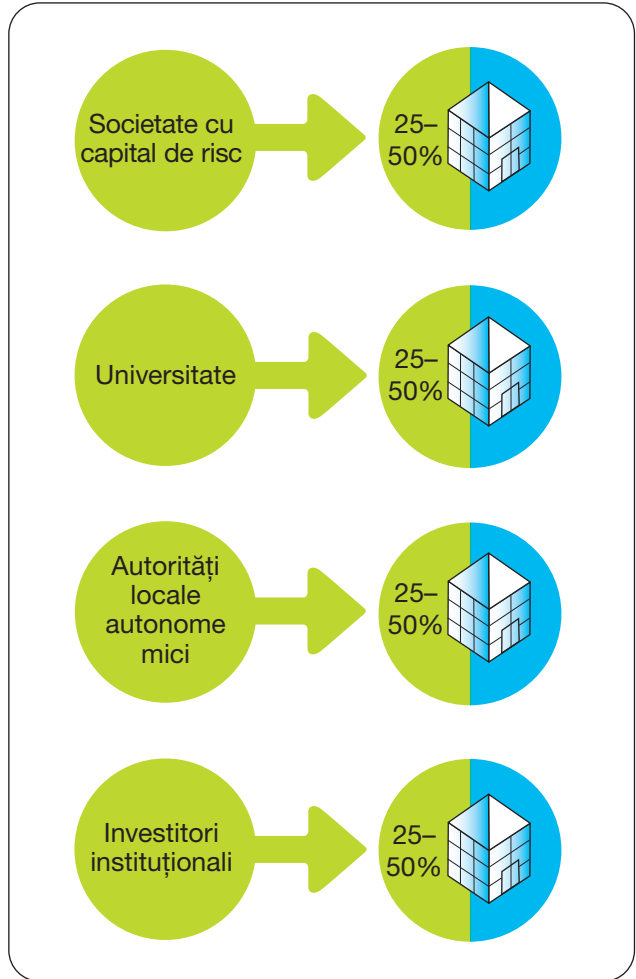
Excepții [articolul 3 alineatul (2) literele (a)-(d)]

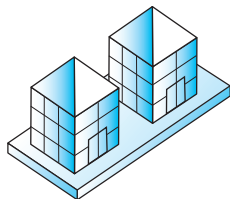
Întreprinderea dumneavoastră poate fi considerată ca fiind autonomă, și, prin urmare, ca neavând nicio întreprindere parteneră, chiar dacă acest plafon de 25% este atins sau depășit de una din următoarele categorii de investitori:

- Corporații de investiții publice, companii cu capital de risc și business angels⁹.
- Universități sau centre de cercetare non-profit.
- Investitori instituționali, inclusiv fonduri de dezvoltare regionale.
- Autorități locale autonome cu un buget mai mic de 10 milioane de euro și cu mai puțin de 5 000 de locuitori.

Este posibil ca întreprinderea să rămână autonomă chiar dacă are unul sau mai mulți dintre investitorii de mai sus. Fiecare dintre aceștia poate deține cel mult 50% din acțiunile întreprinderii dumneavoastră, cu condiția să nu fie legați între ei (a se vedea punctul 2.3.3, p. 23 pentru conceptul de întreprindere legată). Desigur, fiecare investitor dispune de drepturi în calitate de acționar, dar nu le poate depăși pentru a influența gestionarea întreprinderii, în concordanță cu articolul 3 alineatul (3) din definiție („întreprinderi legate”).

⁽⁹⁾ A se vedea definiția pentru „business angel” de la nota de subsol 5, p. 9. Participarea financiară a „business angels” într-o întreprindere trebuie să fie inferioară sumei de 1 250 000 euro.

2.3.2 Sunt întreprindere parteneră?

[articolul 3 alineatul (2)]

Acest tip de relație se referă la situația în care se realizează parteneriate financiare majore cu alte întreprinderi, fără ca una dintre întreprinderi să aibă control direct sau indirect asupra celeilalte. Întreprinderile partenere sunt întreprinderile care nu sunt nici autonome, nici legate una de cealaltă.

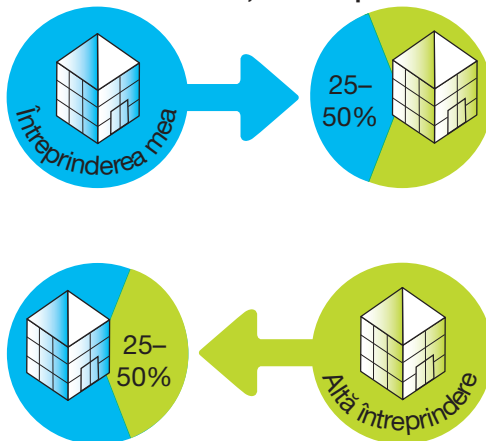
Definiție

Sunteți o întreprindere parteneră dacă:

- Capitalul social și/sau drepturile de vot deținute la altă firmă sunt egale sau mai mari de 25% și/sau altă firmă deține mai mult de 25% din capitalul social sau drepturile de vot în firma dumneavoastră.
- Nu sunteți legat cu altă întreprindere (a se consulta punctul 2.3.3., p. 23). Aceasta presupune, printre altele, ca drepturile de vot deținute în cealaltă întreprindere să nu fie mai mari de 50% (și vice versa).

ÎNTRINDERILE PARTENERE

Întreprinderea mea deține cel puțin 25%, dar nu mai mult de 50%, din altă întreprindere și/sau o altă întreprindere deține cel puțin 25%, dar nu mai mult de 50%, din întreprinderea mea.

Ce se întâmplă cu datele partenerilor întreprinderii partenere?

Pentru a evita calcule complicate și nesfârșite, definiția prevede următoarea regulă: dacă întreprinderea parteneră cu întreprinderea dumneavoastră are la rândul său alți parteneri, dumneavoastră trebuie să adăugați doar datele întreprinderii(lor) partenere întreprinderii dumneavoastră situate imediat în aval sau în amonte de întreprinderea dumneavoastră. [a se vedea articolul 6 alineatul (2), p. 37 și graficul de la p. 29].

Ce se întâmplă dacă întreprinderea parteneră este legată cu altă întreprindere?

În acest caz, 100% din datele întreprinderii legate trebuie incluse în datele întreprinderii dumneavoastră partenere (a se vedea 2.3.3, p. 23). După aceea și dumneavoastră includeți în datele firmei dumneavoastră procentajul egal cu capitalul deținut la firma parteneră. [a se vedea articolul 6 alineatul (3), p. 37 și exemplele, pp. 28-30].

Stabilirea datelor întreprinderii mele

[articolul 6 alineatele (2), (3), (4)]

Dacă sunteți întreprindere parteneră, la determinarea statutului de IMM trebuie să adăugați o proporție din datele financiare și privind numărul de salariați ale întreprinderii partenere la datele financiare ale firmei dumneavoastră. Această proporție va reflecta procentul din capitalul social deținut și/sau din drepturile de vot (din factorul mai ridicat).

Astfel, dacă întreprinderea dumneavoastră deține 30% din acțiunile altei întreprinderi, atunci trebuie să adăugați la datele dumneavoastră financiare 30% din numărul de salariați, cifra de afaceri anuală și bilanțul total ale celeilalte întreprinderi. Dacă aveți mai multe întreprinderi partenere, trebuie efectuat același tip de calcul pentru fiecare întreprindere parteneră situată imediat în amonte sau în aval de întreprinderea dumneavoastră.

Cazul organismelor publice [articolul 3 alineatul (4)]

Conform noii definiții, o întreprindere nu poate fi considerată IMM dacă 25% sau mai mult din capitalul sau drepturile de vot ale acesteia sunt controlate direct sau indirect, individual sau în comun, de unul sau mai multe organisme publice. Motivul pentru această prevedere este că parteneriatul public poate oferi acestor întreprinderi avantaje, în special de natură financiară, spre deosebire de întreprinderile finanțate din fonduri proprii private.

De asemenea, este uneori imposibil să se calculeze datele relevante financiare și privind numărul de salariați ale organismelor publice.

Investitorii enumerați la paginile 18-19, precum universitățile sau autoritățile locale autonome, cărora legislația națională le conferă statutul de organisme publice, nu intră sub incidența acestei reguli. Aceștia pot deține între 25% și 50%, dintr-o întreprindere fără ca aceasta să-și piardă statutul de IMM.

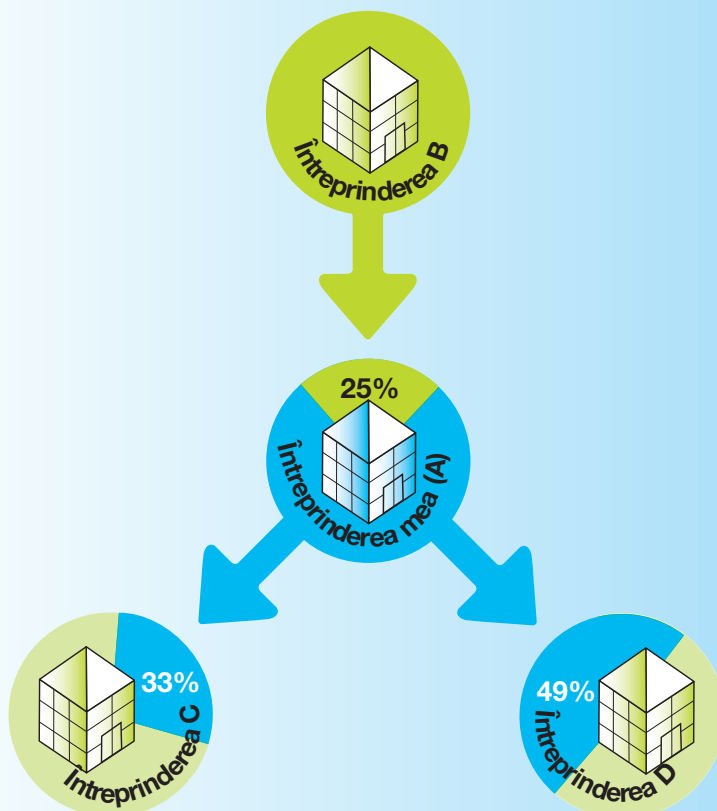
Cum se calculează datele întreprinderilor partenere

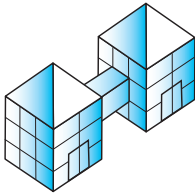
(Procentele prezentate mai jos sunt ilustrative. Pentru alte exemple, a se vedea anexa I.)

Întreprinderea mea A deține 33% din C și 49% din D, în timp ce B deține 25% din întreprinderea mea.

Pentru a calcula numărul de salariați și datele financiare ale întreprinderii mele, adaug la datele mele finale procentele relevante din datele întreprinderilor B, C și D.

TOTALUL MEU = 100% din A + 25% din B + 33% din C + 49% din D.

2.3.3 Sunt o întreprindere legată?

[articolul 3 alineatul (3)]

Acest tip de relație corespunde situației economice a întreprinderilor care formează un **grup** prin controlul direct sau indirect al majorității drepturilor de vot într-o întreprindere exercitat de o altă întreprindere sau prin capacitatea de a exercita o **influență dominantă** asupra întreprinderii. Astfel de cazuri sunt mai puțin frecvente decât primele două categorii.

Definiție

Două sau mai multe întreprinderi sunt legate atunci când se caracterizează prin unul din următoarele tipuri de relații:

- O întreprindere deține majoritatea acțiunilor sau a drepturilor de vot la o altă întreprindere.
- O întreprindere are dreptul de a numi sau demite majoritatea persoanelor din organismul de administrație, de conducere sau de supraveghere ale altei întreprinderi.
- Contractul dintre întreprinderi sau o clauză din actul constitutiv sau statutul uneia dintre întreprinderi permite uneia dintre întreprinderi să exercite o influență dominantă asupra celeilalte.
- O întreprindere are posibilitatea, prin acord, de a exercita singură controlul asupra acțiunilor sau majorității drepturilor de vot din cealaltă întreprindere.

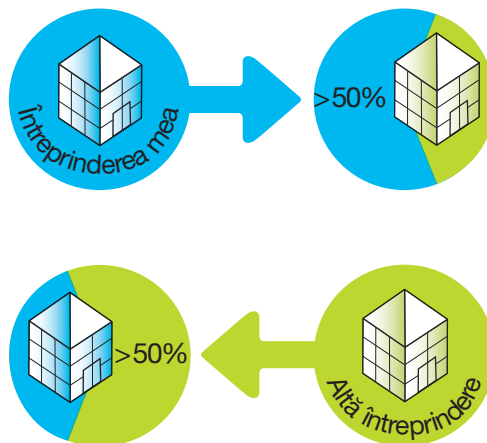
Un exemplu clasic de întreprindere legată este filiala deținută în întregime.

Care este situația francizelor?

Două întreprinderi care au încheiat un contract de franciză nu sunt neapărat legate. Acest lucru depinde de termenii fiecărui contract individual de franciză. Doar dacă acesta conține unul dintre cele patru tipuri de relații enumerate anterior, întreprinderile sunt considerate a fi legate.

ÎNTEPRINDERILE LEGATE

Întreprinderea mea deține mai mult de 50% din acțiunile sau drepturile de vot la o altă întreprindere și/sau altă întreprindere deține mai mult de 50% din acțiunile sau drepturile de vot la întreprinderea mea.

Stabilirea datelor întreprinderii mele

[articolul 6 alineatele (2), (3) și (4)]

100% din datele întreprinderii legate trebuie adăugate la cele ale întreprinderii dumneavoastră pentru a se putea determina conformarea cu plafoanele referitoare la numărul de angajați și situațiile

financiare prevăzute în definiție.

În general, o întreprindere știe imediat dacă este legată, din moment ce în majoritatea statelor membre este cerută prin lege întocmirea situațiilor financiare anuale consolidate sau includerea prin consolidare în situațiile financiare anuale ale altei întreprinderi. Dacă nu realizați situații financiare anuale consolidate și întreprinderea de care sunteți legați este de asemenea legată în lanț de altă întreprindere, trebuie să adăugați la datele întreprinderii dumneavoastră 100% din datele tuturor acestor întreprinderi legate.

Cum se calculează datele întreprinderilor legate

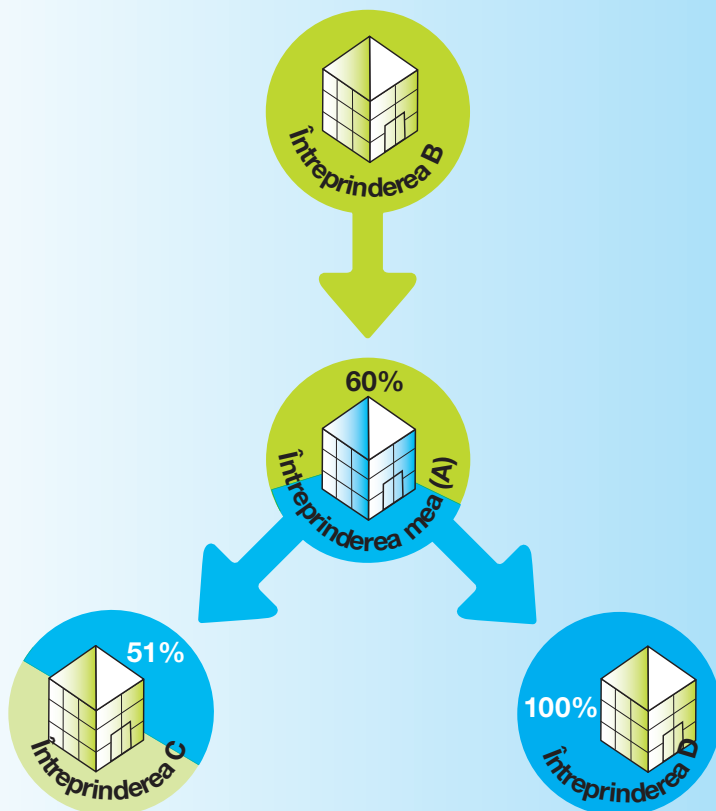
(Procentele prezentate mai jos sunt ilustrative. Pentru alte exemple, a se vedea anexa I.)

Întreprinderea mea A deține 51% din C și 100% din D, în timp ce B deține 60% din întreprinderea mea.

Întrucât procentul de participare în fiecare caz depășește 50%, pentru a calcula plafoanele privind numărul de salariați și plafoanele financiare ale întreprinderii mele, includ 100% din datele fiecăreia dintre cele patru întreprinderi.

Datele fiecăreia dintre cele patru întreprinderi în cauză la calcularea numărului de angajați și a plafoanelor financiare.

TOTALUL MEU = 100% din A + 100% din B + 100% din C + 100% din D.

Concluzie

Definiția este un instrument important pentru punerea în aplicare de măsuri și programe care vizează sprijinirea dezvoltării și a succesului IMM-urilor. De aceea, statele membre, Banca Europeană de Investiții și Fondul European de Investiții sunt invitate să aplice această definiție cât mai frecvent posibil.

Sperăm ca prezentul ghid să fie folositor IMM-urilor care doresc să beneficieze de pe urma măsurilor introduse de autoritățile europene, naționale, regionale și locale conform acestei noii definiții.

Noii definiții i se pot aduce precizări ulterioare, iar, dacă va fi cazul, Comisia va adapta definiția în următorii ani pentru a ține cont de experiența și evoluțiile economice observate în Uniunea Europeană.

Textul recomandării din 2003 a Comisiei și modelul de declarație sunt disponibile începând cu pagina 32.

Anexe

- I. Exemple ilustrative
- II. Textul recomandării
- III. Model de declarație
- IV. Măsuri de prevenire a abuzului în aplicarea definiției

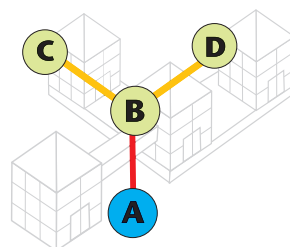
O comunicare conținând un model de declarație a fost publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C 118 din 20 mai 2003. De atunci, aceasta a făcut obiectul a două modificări. Versiunea integrală inclusă în anexă a fost elaborată pentru a servi prezentului ghid.

Exemplul 1:

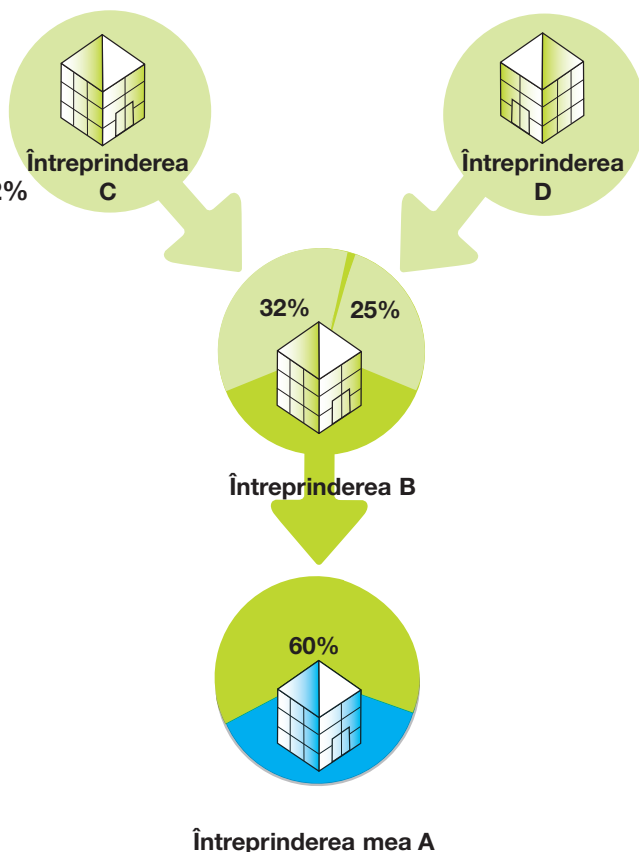
Întreprinderea mea A este **legată** cu întreprinderea B întrucât B deține 60% din întreprinderea mea. Dar B are de asemenea doi **parteneri**, întreprinderile C și D, care dețin 32%, respectiv 25% din B.

Pentru a calcula datele întreprinderii mele, trebuie să adaug la datele propriei întreprinderi 100% din datele lui B, plus 32% din datele lui C și 25% din datele lui D.

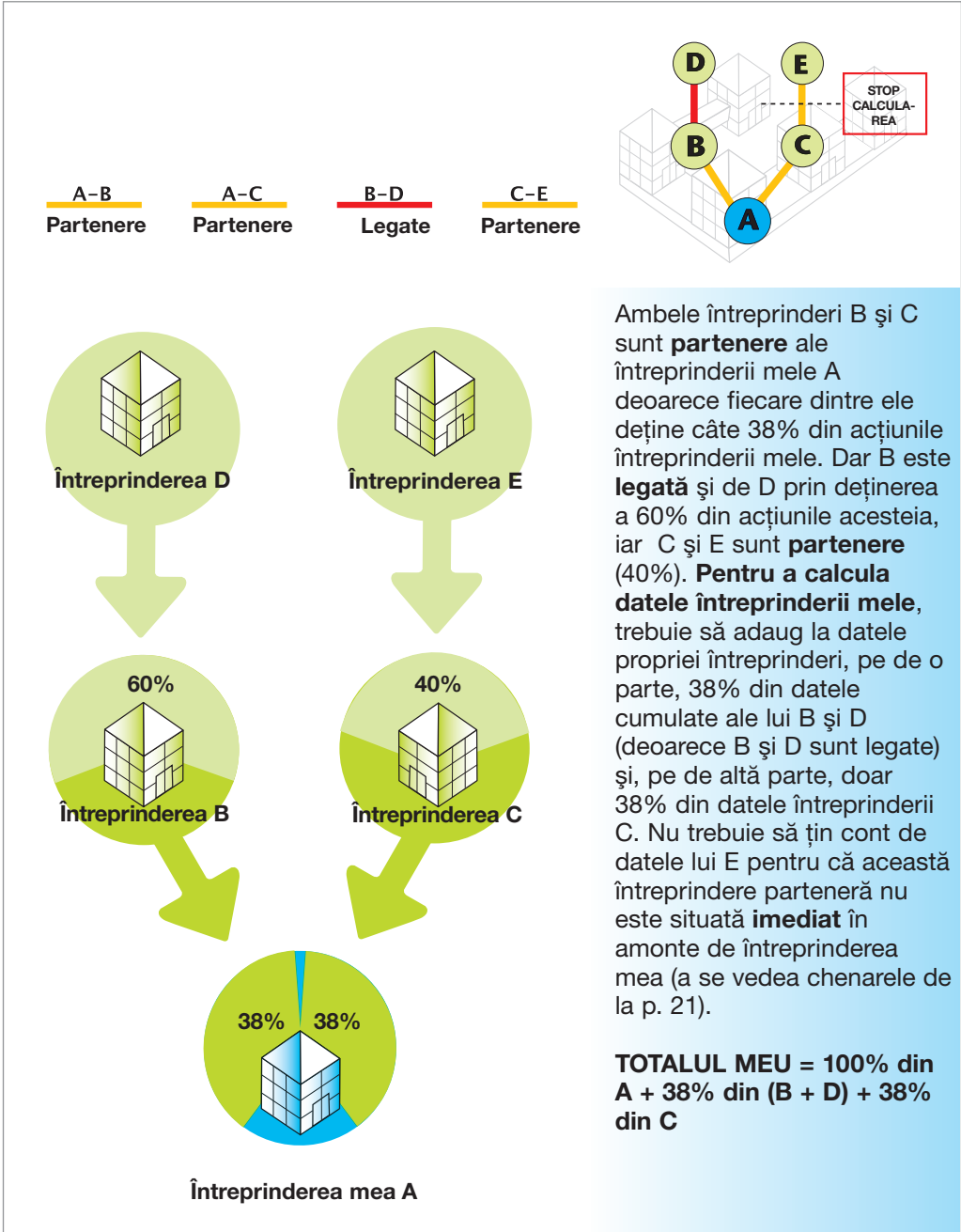
TOTALUL MEU = 100% din A + 100% din B + 32% din C + 25% din D.

A-B B-C B-D
Legate Partenere Partenere

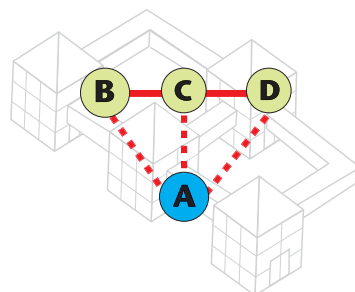

Exemplul 2:

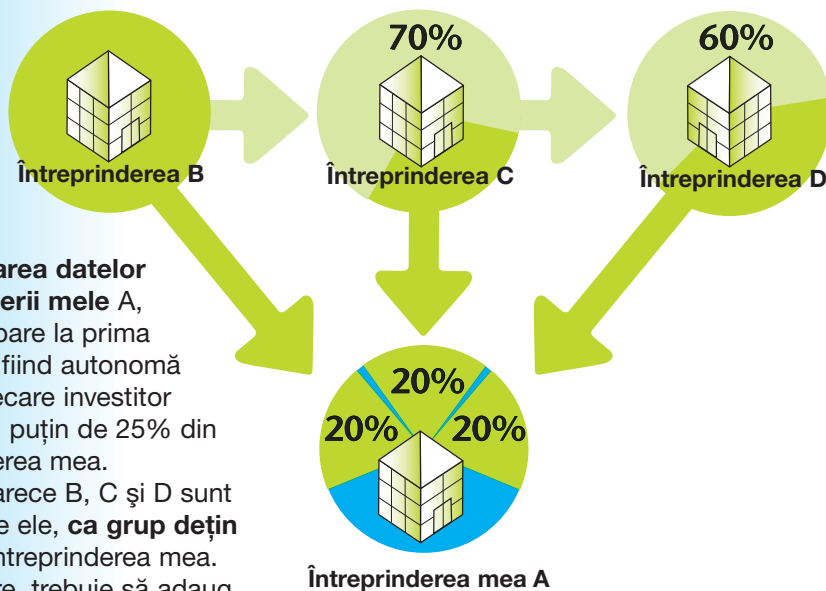

Exemplul 3 :

Întreprinderea mea A are trei investitori, B, C și D, fiecare deținând 20% din capitalul sau drepturile mele de vot. Acești investitori sunt la rândul lor legați între ei, formând **un grup de întreprinderi legate**: B deține 70% din C care deține 60% din D.

B-C
C-D
Kapcsolódó
Autonomă la prima vedere, dar legat de un grup

La calcularea datelor întreprinderii mele A, aceasta apare la prima vedere ca fiind autonomă întrucât fiecare investor deține mai puțin de 25% din întreprinderea mea.

Însă, deoarece B, C și D sunt legate între ele, **ca grup dețin** 60% din întreprinderea mea. Prin urmare, trebuie să adaug 100% din datele lui B, C și D la datele întreprinderii mele.

TOTALUL meu = 100% din A + 100% din B + 100% din C + 100% din D.

- II. Textul recomandării
- III. Model de declarație
- IV. Măsuri de prevenire
a abuzului în aplicarea
definiției

COMISIA

RECOMANDAREA COMISIEI

din 6 mai 2003

privind definiția microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii

(notificată cu document numărul C(2003) 1422)

(Text cu relevanță pentru SEE)

(2003/361/CE)

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 211 a doua liniuță,

întrucât:

- (1) Într-un raport prezentat Consiliului în 1992 la cererea Consiliului „Industrie” din 28 mai 1990, Comisia a propus limitarea proliferării definițiilor întreprinderilor mici și mijlocii aflate în uz la nivel comunitar. Recomandarea nr. 96/280/CE a Comisiei din 3 aprilie 1996 privind definiția întreprinderilor mici și mijlocii⁽¹⁾ s-a bazat pe ideea că existența unor definiții diferite la nivel comunitar și la nivel național poate crea inconsistențe. În logica pieței unice fără frontiere interne, tratarea întreprinderilor trebuie să se bazeze pe un set de norme comune. O astfel de abordare este cu atât mai necesară având în vedere interacțiunea extensivă între măsurile naționale și cele comunitare de asistare a microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri), de exemplu în legătură cu Fondurile structurale sau cercetarea. Aceasta înseamnă că trebuie evitate situațiile în care Comunitatea își concentrează atenția asupra unei categorii date de IMM-uri, iar statele membre, asupra alteia. Pe lângă aceasta, s-a considerat că aplicarea aceleiași definiții de către Comisie, statele membre, Banca Europeană de Investiții (BEI) și Fondul European de Investiții (FEI) va îmbunătăți consistența și eficiența politicilor adresate IMM-urilor și va limita, prin urmare, riscul de denaturare a concurenței.
- (2) Recomandarea 96/280/CE a fost aplicată la scară largă de către statele membre, iar definiția conținută în anexa la aceasta a fost preluată în Regulamentul (CE) nr. 70/2001 din 12 ianuarie 2001 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE ajutorului de stat pentru întreprinderile mici și mijlocii⁽²⁾. Pe lângă necesitatea adaptării Recomandării 96/280/CE la evoluțiile economice, în conformitate cu articolul 2 din anexa la aceasta, trebuie luate în considerare o serie de dificultăți de interpretare apărute în aplicarea acesteia, precum și observațiile

primite din partea întreprinderilor. Având în vedere numărul de amendamente care trebuie aduse în prezent Recomandării 96/280/CE și în scopul clarității, este adecvată înlocuirea recomandării.

- (3) Trebuie, de asemenea, clarificat faptul că, în conformitate cu articolele 48, 81 și 82 din tratat, astfel cum au fost interpretate de Curtea de Justiție a Comunităților Europene, trebuie considerată întreprindere orice entitate, indiferent de forma sa juridică, care este angajată în activități economice, inclusiv, în special, entitățile angajate într-o activitate artizanală sau în orice alte activități în mod individual sau în familie, parteneriatele și asociațiile angajate în mod regulat în activități economice.
- (4) Criteriul numărului personalului („criteriul numărului de angajați”) rămâne fără îndoială unul dintre cele mai importante și trebuie respectat ca și criteriul principal; introducerea unui criteriu financiar constituie însă o completare necesară pentru a percepe scala reală și performanța unei întreprinderi, precum și poziția acesteia în comparație cu concurenții săi. Cu toate acestea, nu este de dorit utilizarea cifrei de afaceri ca unic criteriu financiar, în special deoarece întreprinderile din domeniul comerțului și distribuției au prin natura lor valori ale cifrei de afaceri mai ridicate decât întreprinderile din sectorul manufacturier. Astfel, criteriul cifrei de afaceri trebuie combinat cu cel al bilanțului contabil total, un criteriu care reflectă prosperitatea pe ansamblu a unei afaceri, cu posibilitatea depășirii unuia dintre aceste două criterii.
- (5) Plafoanele cifrei de afaceri se referă la întreprinderi angajate în tipuri foarte diferite de activitate economică. Pentru a nu restricționa în mod inadecvat utilitatea aplicării definiției, aceasta trebuie actualizată pentru a ține cont de modificări atât ale prețurilor cât și ale productivității.
- (6) În ceea ce privește plafonul pentru bilanțul contabil total, în absența oricărui element nou, se justifică menținerea abordării prin care plafoanele cifrei de afaceri sunt supuse unui coeficient bazat pe raportul statistic dintre cele două variabile. Tendința statistică impune o creștere

(¹) JO L 107, 30.4.1996, p. 4

(²) JO L 10, 13.1.2001, p. 33

mai mare a plafonului cifrei de afaceri. Deoarece tendința diferă în funcție de categoria de mărime a întreprinderii, este de asemenea adecvată ajustarea coeficientului pentru a reflecta tendința economică cât mai fidel posibil și pentru a nu penaliza microîntreprinderile și întreprinderile mici spre deosebire de întreprinderile mijlocii. Coeficientul în cauză este foarte aproape de 1 în cazul microîntreprinderilor și al întreprinderilor mici. Prin urmare, în scopul simplificării, pentru categoriile respective trebuie aleasă o singură valoare pentru plafonul cifrei de afaceri și plafonul bilanțului contabil total.

- (7) Astfel cum prevede Recomandarea 96/280/CE, plafoanele financiare și plafoanele de personal reprezintă limite maxime, iar statele membre, BEI și FEI pot fixa plafoane mai joase dacă doresc să își direcționeze măsurile către o anumită categorie de IMM-uri. În interesul simplificării administrative, statele membre, BEI și FEI pot utiliza un singur criteriu – numărul de angajați – pentru punerea în aplicare a unor dintre politicile lor. Aceasta nu se aplică însă diferitelor norme ale dreptului concurenței, unde criteriul financiar trebuie instituit și utilizat.
- (8) Ca urmare a susținerii Cartei europene pentru întreprinderile mici de către Consiliul European de la Santa Maria da Feira din iunie 2000, microîntreprinderile – o categorie de întreprinderi mici deosebit de importantă pentru dezvoltarea antreprenoriatului și crearea de locuri de muncă – ar trebui de asemenea mai bine definite.
- (9) Pentru a dobândi o mai bună înțelegere a poziției economice reale a IMM-urilor și pentru a exclude din această categorie grupurile de întreprinderi a căror putere economică o poate depăși pe cea a IMM-urilor autentice, trebuie făcută o distincție între diferite tipuri de întreprinderi în funcție de faptul dacă acestea sunt autonome, dacă dețin participări care nu implică o poziție de control (întreprinderi partenere) sau dacă sunt legate de alte întreprinderi. Limita actuală indicată în Recomandarea 96/280/CE, de o participare de 25% sub care o întreprindere este considerată autonomă, este menținută.
- (10) Pentru a încuraja înființarea de întreprinderi, finanțarea cu capital propriu a IMM-urilor și dezvoltarea rurală și locală, întreprinderile pot fi considerate autonome în pofida unei participări de 25% sau mai mari deținute de anumite categorii de investitori care au un rol pozitiv în înființarea și finanțarea afacerilor. Cu toate acestea, condițiile pentru acești investitori nu au fost specificate anterior. Cazul investitorilor providențiali („business angels” – persoane sau grupuri de persoane care exercită în mod regulat o activitate de investiții cu capital de risc) merită o mențiune specială deoarece – în comparație cu alți investitori de capital de risc – capacitatea acestora de a acorda consiliere adecvată noilor antreprenori este extrem de valoroasă. Investiția acestora în capitalul propriu completează, de asemenea, activitatea companiilor cu capital de risc, deoarece furnizează sume

mai mici într-o etapă mai timpurie a vieții întreprinderii.

- (11) Pentru simplificare, în special pentru statele membre și întreprinderi, la definirea întreprinderilor legate trebuie să se utilizeze condițiile prevăzute la articolul 1 din Directiva 83/349/CEE a Consiliului din 13 iunie 1983 în temeiul articolului 54 alineatul (3) litera (g) din tratat privind conturile consolidate³, astfel cum a fost modificată ultima dată de Directiva 2001/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului⁴, în măsura în care condițiile în cauză sunt adecvate scopurilor prezentei recomandări. În scopul întăririi stimulentei pentru investirea în finanțarea prin capital propriu a unui IMM, a fost introdusă prezumția de absență a influenței dominate asupra întreprinderii în cauză, în conformitate cu criteriile de la articolul 5 alineatul (3) din Directiva 78/660/CEE a Consiliului din 15 iulie 1978 în temeiul articolului 54 alineatul (3) litera (g) din tratat privind conturile anuale ale anumitor forme de societăți⁵, astfel cum a fost modificată ultima dată de Directiva 2001/65/CE.
- (12) Trebuie, de asemenea, să se țină cont, în cazurile corespunzătoare, de relațiile stabilite între întreprinderi prin intermediul persoanelor fizice, în vederea asigurării faptului că doar acele întreprinderi care au într-adevăr nevoie de avantajele conferite IMM-urilor prin diferite norme sau măsuri în favoarea lor beneficiază în realitate de acestea. Pentru a limita examinarea acestor situații la strictul necesar, considerarea unor astfel de relații a fost restricționată la piața relevantă sau la piețele adiacente – făcându-se referire, acolo unde este cazul, la definiția dată de Comisie „piețelor relevante” în comunicarea Comisiei privind definiția pieței relevante în scopurile dreptului comunitar al concurenței⁶.
- (13) Pentru evitarea distincțiilor arbitrară între diferite organisme publice ale unui stat membru și dată fiind necesitatea siguranței juridice, se consideră necesară confirmarea faptului că o întreprindere la care 25% sau mai mult din capitalul social sau drepturile de vot sunt controlate de un organism public nu este un IMM.
- (14) Pentru ușurarea sarcinii administrative a întreprinderilor și pentru simplificarea și accelerarea prelucrării administrative a cazurilor pentru care este necesar statutul de IMM, este adecvat să se permită întreprinderilor să utilizeze declarații pe proprie răspundere pentru certificarea anumitor caracteristici ale acestora.

(³) JO L 193, 18.7.1983, p. 1

(⁴) JO L 283, 27.10.2001, p. 28

(⁵) JO L 222, 14.8.1978, p. 11

(⁶) JO C 372, 9.12.1997, p. 5

- (15) Este necesar să se stabilească în detaliu alcătuirea numărului de angajați în scopurile definirii IMM-ului. Pentru promovarea dezvoltării formării profesionale și a cursurilor comasate, este de dorit, la calcularea numărului personalului, să nu se țină cont de ucenicii și studenții cu contract de formare profesională. În mod similar, perioadele de concediu de maternitate sau parental nu trebuie luate în considerare.
- (16) Diferitele tipuri de întreprinderi definite pe baza relației acestora cu alte întreprinderi corespund unor grade de integrare care diferă în mod obiectiv. Este, prin urmare, adecvată aplicarea de proceduri distincte pentru fiecare dintre aceste tipuri de întreprinderi la calcularea cantităților care reprezintă activitățile și puterea economică a acestora,

RECOMANDĂ:

Articolul 1

1. Prezenta recomandare privește definiția microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii utilizată în politicile comunitare aplicate în cadrul Comunității și în Spațiul Economic European.
2. Statele membre, Banca Europeană de Investiții (BEI) și Fondul European de Investiții (FED) sunt invitate:
 - (a) să respecte titlul 1 din anexă în programele lor direcționate către întreprinderile mijlocii, întreprinderile mici și microîntreprinderi;
 - (b) să întreprindă toți pașii necesari în vederea utilizării claselor de mărime prevăzute la articolul 7 din anexă, în special în cazurile care privesc monitorizarea utilizării de către acestea a instrumentelor financiare comunitare.

Articolul 2

Plafioanele indicate la articolul 2 din anexă trebuie considerate valori maxime. Statele membre, BEI și FEI pot fixa plafoane mai scăzute. În punerea în aplicare a unora dintre politicile lor, acestea pot, de asemenea, opta numai pentru criteriul numărului de angajați, cu excepția domeniilor guvernate de diferite norme privind ajutorul de stat.

Articolul 3

Prezenta recomandare înlocuiește Recomandarea 96/280/CE începând cu 1 ianuarie 2005.

Articolul 4

Prezenta recomandare se adresează statelor membre, BEI și FEI.

Acestea sunt invitate să informeze Comisia până la 31 decembrie 2004 în legătură cu orice măsuri pe care le-au luat ca urmare a recomandării și, nu mai târziu de 30 septembrie 2005, să o informeze despre primele rezultate privind punerea în aplicare a acesteia.

Adoptată la Bruxelles, la 6 mai 2003.

Pentru Comisie
Erkki LIIKANEN
Membru al Comisiei

ANEXĂ

TITLUL 1

**DEFINIȚIA MICROÎNTRERINDERILOR ȘI A ÎNTRERINDERILOR MICI ȘI MIJLOCII
ADOPTATĂ DE CĂTRE COMISIE***Articolul 1***Întreprindere**

Este considerată întreprindere orice entitate angajată într-o activitate economică, indiferent de forma sa juridică. Aceasta include, în special, persoanele care lucrează pe cont propriu și asociațiile familiale angajate în activități artizanate sau de orice alt fel, precum și parteneriatele și asociațiile angajate în mod regulat într-o activitate economică.

*Articolul 2***Numărul de angajați și plafonarea financiară care determină categoriile de întreprinderi**

1. Categoria microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) este alcătuită din întreprinderi care angajează mai puțin de 250 de persoane și care au o cifră de afaceri anuală care nu depășește 50 de milioane de euro și/sau un bilanț contabil anual care nu depășește 43 de milioane de euro.
2. În cadrul categoriei IMM-urilor, o întreprindere mică este definită ca o întreprindere care angajează mai puțin de 50 de persoane și a cărei cifră de afaceri anuală și/sau al cărei bilanț contabil anual nu depășește 10 milioane de euro.
3. În cadrul categoriei IMM-urilor, o microîntreprindere este definită drept o întreprindere care angajează mai puțin de 10 persoane și a cărei cifră de afaceri și/sau al cărei bilanț contabil anual nu depășește 2 milioane de euro.

*Articolul 3***ATipuri de întreprindere luate în considerare la calcularea numărului personalului și a valorilor
financiare**

1. O „întreprindere autonomă” este o întreprindere care nu este clasificată ca întreprindere partener în sensul alineatului 2 sau ca întreprindere legată în sensul alineatului 3.
2. „Întreprinderi partener” sunt toate întreprinderile care nu sunt clasificate ca întreprinderi legate în sensul alineatului 3 și între care există următoarea relație: o întreprindere (întreprindere în amonte) deține fie singură, fie împreună cu una sau mai multe întreprinderi legate în sensul alineatului 3, 25% sau mai mult din capitalul social sau drepturile de vot la o altă întreprindere (întreprindere în aval).

Cu toate acestea, o întreprindere poate fi clasificată drept autonomă și deci ca neavând nicio întreprindere parteneră chiar dacă plafonul de 25% este atins sau depășit de către următorii investitori, cu condiția ca aceștia să nu fie legați în sensul alineatului 3, care participă fie individual, fie împreună la întreprinderea în cauză:

- (a) corporații de investiții publice, companii cu capital de risc, persoane fizice sau grupuri de persoane fizice care exercită în mod regulat o activitate de investiții cu capital de risc și care investesc capital propriu în afaceri necotate la bursă (investitori providențiali – „business angels”), cu condiția ca investiția totală a investitorilor providențiali în cauză în aceeași întreprindere să nu depășească 1 250 000 de euro;
 - (b) universități și centre de cercetare non-profit;
 - (c) investitori instituționali, inclusiv fonduri regionale de dezvoltare;
 - (d) autorități locale autonome cu un buget anual sub 10 milioane de euro și cu mai puțin de 5 000 de locuitori.
3. „Întreprinderile legate” sunt întreprinderi care prezintă între ele una dintre următoarele relații:
 - (a) o întreprindere deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau membrilor la o altă întreprindere;
 - (b) o întreprindere are dreptul de a numi sau demite majoritatea membrilor organului de administrare, gestionare sau supervizare al unei alte întreprinderi;
 - (c) o întreprindere are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra unei alte întreprinderi în temeiul unui contract încheiat de cealaltă întreprindere sau al unei dispoziții din statutul sau contractul de societate al celeilalte întreprinderi.
 - (d) o întreprindere, care este acționar sau membru la o altă întreprindere, controlează singură, în temeiul unui acord încheiat cu ceilalți acționari sau membri ai celeilalte întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau membrilor la cealaltă întreprindere.

Se acordă prezumția inexistenței unei influențe dominante dacă investitorii enumerați la al doilea paragraf din alineatul 2 nu se implică ei înșiși direct sau indirect în gestionarea întreprinderii în cauză, fără a aduce atingere drepturilor de acționari ale acestora.

Întreprinderile implicate în una dintre relațiile descrise la primul paragraf prin intermediul uneia sau al mai multor întreprinderi, sau al oricăruia dintre investitorii menționați la alineatul 2, sunt, de asemenea, considerate întreprinderi legate.

Întreprinderile implicate în una dintre relațiile în cauză prin intermediul unei persoane fizice sau al unui grup de persoane fizice care acționează în comun sunt de asemenea considerate întreprinderi legate dacă se angajează în activitatea lor sau într-o parte a activității lor pe aceeași piață relevantă sau pe piețe adiacente.

O „piață adiacentă” este considerată a fi piața unui produs sau a unui serviciu situată direct în amonte sau în aval de piața relevantă.

4. Cu excepția cazurilor prevăzute la alineatul 2 al doilea paragraf, o întreprindere nu poate fi considerată IMM dacă 25% sau mai mult din capitalul social sau drepturile de vot sunt controlate direct sau indirect, împreună sau individual, de către unul sau mai multe organisme publice.

5. Întreprinderile pot da o declarație privind statutul lor de întreprindere autonomă, întreprindere parteneră sau întreprindere legată, inclusiv privind datele referitoare la plafoanele prevăzute la articolul 2. Declarația se poate da chiar și atunci când capitalul este astfel divizat încât nu se poate determina exact cine îl deține, caz în care întreprinderea poate declara cu bună credință că presupune în mod legitim că nu este deținută în procent de 25% sau mai mult de către o singură întreprindere sau în comun de întreprinderi legate între ele. Astfel de declarații se dau fără a aduce atingere verificărilor și investigațiilor prevăzute de normele naționale și comunitare.

Articolul 4

Date utilizate pentru numărul de angajați și valorile financiare și perioada de referință

1. Datele care trebuie aplicate pentru numărul de angajați și valorile financiare sunt cele care fac referire la ultima perioadă contabilă aprobată și calculată în bază anuală. Acestea sunt luate în calcul de la data închiderii conturilor. Valoarea selectată pentru cifra de afaceri se calculează cu excluderea taxei pe valoare adăugată (TVA) și a altor taxe indirecte.

2. În cazurile în care, la data închiderii conturilor, o întreprindere constată faptul că, în bază anuală, a depășit sau a scăzut sub numărul de angajați sau plafoanele financiare menționate la articolul 2, acest fapt nu va avea ca rezultat pierderea sau dobândirea statutului de întreprindere mijlocie, mică sau microîntreprindere decât dacă plafoanele în cauză sunt depășite pe parcursul a două perioade contabile consecutive.

3. În cazul întreprinderilor nou-înființate ale căror conturi nu au fost încă aprobate, datele care trebuie aplicate sunt derivate dintr-o estimare făcută cu bună credință în cursul anului financiar.

Articolul 5

Numărul de angajați

Numărul de angajați corespunde numărului de unități de muncă anuale (UMA), adică numărului de persoane care au lucrat cu normă întreagă în cadrul întreprinderii în cauză sau în beneficiul acesteia pe durata întregului an de referință luat în calcul. Activitatea persoanelor care nu au lucrat întregul an, activitatea celor care au lucrat cu normă parțială, indiferent de durată, precum și activitatea lucrătorilor sezonieri sunt calculate ca fracții din UMA. Personalul constă din:

- (a) angajați;
- (b) persoane care lucrează pentru întreprindere fiind subordonate acesteia și considerate drept angajați în temeiul legislației naționale;
- (c) proprietarii-administratori;
- (d) parteneri angajați într-o activitate regulată în cadrul întreprinderii și care beneficiază de avantaje financiare din partea întreprinderii.

Ucenicii și studenții angajați în formare profesională având un contract de ucenicie sau formare profesională nu sunt incluși ca angajați. Durata concediilor de maternitate sau parentale nu se ia în calcul.

Articolul 6

Stabilirea datelor unei întreprinderi

1. În cazul unei întreprinderi autonome, datele, inclusiv numărul de angajați, se stabilesc exclusiv pe baza conturilor întreprinderii.

2. Datele, inclusiv numărul de angajați, ale unei întreprinderi care are întreprinderi partenere sau întreprinderi legate se stabilesc pe baza conturilor și a altor date ale întreprinderii sau, dacă există, a conturilor consolidate ale întreprinderii sau a conturilor în care este inclusă întreprinderea prin consolidare.

La datele la care se face referire la primul paragraf se adaugă datele oricărei întreprinderi partenere a întreprinderii în cauză situate imediat în amonte sau în aval de aceasta. Agregarea este proporțională cu procentul deținut din capitalul social sau drepturile de vot (care valoare este mai mare). În cazul participărilor încrucișate, se aplică procentul mai mare.

3. Pentru aplicarea alineatului 2, datele întreprinderilor partenere ale întreprinderii în cauză se derivă din conturile și din alte date ale acestora, consolidate dacă există. La acestea se adaugă 100% din datele întreprinderilor care sunt legate de întreprinderile partenere, cu excepția cazului în care datele conturilor acestora nu au fost deja incluse prin consolidare.

4. În cazul în care în conturile consolidate nu apar date privind personalul pentru o anumită întreprindere, numărul personalului se calculează prin agregarea proporțională a datelor de la întreprinderile partenere ale acesteia și prin adăugarea datelor întreprinderilor cu care întreprinderea în cauză este legată.

TITLUL 2

DISPOZIȚII DIVERSE

Articolul 7

Statistici

Comisia ia măsurile necesare pentru prezentarea statisticilor pe care le elaborează în conformitate cu următoarele clase de mărime a întreprinderilor:

- (a) 0 – 1 persoană;
- (b) 2 – 9 persoane;
- (c) 10 – 49 persoane;
- (d) 50 – 249 persoane.

Articolul 8

Referințe

1. Întreaga legislație comunitară și orice program comunitar care trebuie modificat sau adoptat și în care apare termenul de „IMM”, „microîntreprindere”, „întreprindere mică” sau „întreprindere mijlocie” sau orice alt termen similar va face trimitere la definiția cuprinsă în prezenta recomandare.

2. Ca măsură de tranziție, programele comunitare actuale care utilizează definiția IMM-urilor din Recomandarea 96/280/CE vor continua să fie puse în aplicare în beneficiul întreprinderilor care au fost considerate IMM-uri la adoptarea programelor în cauză. Angajamentele obligatorii din punct de vedere legal asumate de Comisie pe baza unor astfel de programe rămân neatinse.

Fără a aduce atingere primului paragraf, orice modificare a definiției IMM-urilor în cadrul programelor poate fi făcută doar în sensul adoptării definiției cuprinse în prezenta recomandare în conformitate cu alineatul 1.

Articolul 9

Revizuire

Pe baza unei revizuii a aplicării definiției cuprinse în prezenta recomandare, care trebuie elaborată până la 31 martie 2006, și luând în considerare eventuale modificări ale articolului 1 din Directiva 83/349/CEE privind definiția întreprinderilor legate în sensul directivei, Comisia, dacă va fi necesar, va adapta definiția cuprinsă în prezenta recomandare și, în special, plafoanele pentru cifra de afaceri și bilanțul contabil total pentru a ține cont de experiența și evoluțiile economice din cadrul Comunității.

Comunicarea Comisiei
Model de declarație a informațiilor referitoare la încadrarea unei întreprinderi în categoria de
întreprinderi mici și mijlocii – IMM-uri
(versiune integrală)

Scopul prezentei comunicări este de a promova aplicarea Recomandării 2003/361/CE¹ a Comisiei privind definiția IMM-urilor care înlocuiește Recomandarea 96/280/CE din 3 aprilie 1996.

Există aproximativ 20 de milioane de microîntreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii în Spațiul Economic European. Acestea reprezintă o sursă majoră de locuri de muncă și o provocare la adresa competitivității. Capacitatea acestora de a identifica necesități noi, atât ale consumatorilor finali cât și ale factorilor industriali, potențialul de absorbție a noilor tehnologii și contribuția la sistemul de ucenicie, la formarea profesională și la dezvoltarea pe plan local guvernează viitoarele progrese în productivitatea întregii Uniuni Europene și capacitatea acesteia de a realiza obiectivele stabilite în cadrul Consiliului European de la Lisabona. Responsabilitatea administrațiilor locale, naționale și comunitare în elaborarea de politici în domeniul întreprinderilor care să țină cont de necesitățile și atuurile specifice acestor categorii de întreprinderi reprezintă prin urmare un aspect de o importanță majoră.

Promovarea dezvoltării unor astfel de politici constituie obiectivul principal al noii recomandări a Comisiei privind definiția IMM-urilor. O definiție mai precisă va asigura o mai mare siguranță pe plan juridic. Mai bine adaptată diferitelor subcategorii de IMM-uri și ținând cont de diferențele tipuri de relații dintre întreprinderi, noua definiție va încuraja investițiile și inovația în IMM-uri și va facilita parteneriatele dintre întreprinderi. Aceste avantaje ar trebui dobândite evitând ca întreprinderile care nu prezintă caracteristicile economice sau care nu întâmpină dificultățile IMM-urilor veritabile să beneficieze pe nedrept de măsurile destinate IMM-urilor.

Recomandarea a făcut obiectul unor discuții extrem de aprofundate cu organizații ale întreprinderilor, cu statele membre și cu experți individuali în politica în domeniul întreprinderilor în cadrul Grupului pentru politica antreprenorială². În plus, proiectul preliminar făcut obiectul a două consultații deschise pe Internet. După îndelungate eforturi care au durat mai mult de un an, s-a ajuns la un consens aproape total în ciuda diversității obiectivelor urmărite.

Toate persoanele care au contribuit la revizuire au simțit că siguranța juridică în creștere și recunoașterea realității economice trebuie să fie însoțite de un efort al administrațiilor de a simplifica și accelera tratamentul administrativ al cazurilor care necesită clasificarea drept microîntreprindere sau întreprindere mică sau mijlocie. În acest scop, a oferit întreprinderilor posibilitatea de a completa ele însele o declarație concisă a fost considerată o metodă modernă și comodă. Această declarație poate, dacă este cazul, să fie completată on-line și poate funcționa de asemenea ca un „manual al utilizatorilor” practic pentru întreprinderi.

Documentul atașat prezentei comunicări reprezintă un model pentru o astfel de declarație. Acesta nu are un caracter obligatoriu în ceea ce privește utilizarea și conținutul său nici pentru întreprinderi, nici pentru

(¹) JO L 124, 20.5.2003, p. 36

(²) Decizia 2000/690/CE a Comisiei din 8 noiembrie 2000 de înființare a unui Grup pentru politica antreprenorială, JO L 285, 10.11.2000, p. 24

administrațiile statelor membre ci constituie un posibil exemplu între altele. Astfel de declarații nu aduc atingere controalelor sau verificărilor prevăzute prin reglementările naționale sau comunitare.

Dacă statele membre care vor utiliza definiția IMM-urilor doresc să accelereze procesul de examinare a dosarelor administrative, ar fi, în mod evident, de preferat ca această declarație să nu ducă la creșterea dificultăților de ordin administrativ ale întreprinderilor ci să se substituie cel mai des posibil altor cereri de informații solicitate anterior. Ar fi de asemenea de preferat ca declarația să fie integrată în dosarele pentru cererile de participare la măsurile pentru care se solicită clasificarea drept IMM.

În acest scop, modelul poate fi folosit în forma propusă în anexă. Acesta poate fi, de asemenea, completat, simplificat sau adaptat pentru a se ține cont de practicile administrative naționale. Pentru a maximiza efectul de simplificare, ar fi de dorit ca același model de declarație stabilit de un stat membru să fie utilizat în cadrul tuturor demersurilor administrative din respectivul stat membru pentru care se solicită clasificarea drept IMM.

Întrucât obiectivul recomandării este de a furniza un cadru de referință comun privind definiția IMM-urilor, ar fi contraproductiv ca utilizarea unui astfel de model de declarație să conducă la interpretări divergente ale definiției. În consecință, se atrage atenția asupra faptului că oricare alt model de declarație servind aceluiași scop va trebui să țină cont de toate dispozițiile din textul recomandării pentru stabilirea statutului de microîntreprindere sau întreprindere mică sau mijlocie a întreprinderii solicitante, în sensul recomandării. Textul recomandării, și nu cel al declarației, stabilește condițiile pentru clasificarea drept IMM.

În această privință, trebuie insistat asupra faptului că modelul de declarație propus se referă la cea de a șaptea Directivă 83/349/CEE a Consiliului privind conturile consolidate. Întreprinderile care îndeplinesc una dintre condițiile prevăzute la articolul 1 din directiva în cauză sunt de fapt întreprinderi legate în sensul articolului 3 alineatul (3) din definiția IMM-urilor, având în vedere natura acestor condiții. Este deci mai ușor pentru întreprinderile care sunt obligate să țină evidențe contabile consolidate, în conformitate cu directiva în cauză a Consiliului, să știe în mod automat că sunt, de asemenea, întreprinderi legate în sensul definiției IMM-urilor. În cazul unei modificări ulterioare aduse acestei directive care ar conduce la divergențe între cele două definiții, modelul de declarație va trebui, totuși, să fie adaptat pentru a ține cont de aceasta.

Având în vedere orarul de intrare în vigoare a unei astfel de modificări, este probabil ca adaptarea să aibă loc simultan cu eventuale modificări viitoare aduse recomandării privind definiția IMM-urilor, în conformitate cu articolul 9 din anexa acesteia.

MODEL DE DECLARAȚIE
INFORMAȚII PRIVIND CALIFICAREA CA IMM

Date exacte de identificare a întreprinderii solicitante

Numele sau denumirea

Adresa (sediul social)

Cod unic de înregistrare/ TVA ⁽¹⁾Numele și funcția directorului
(directorilor) principal (principalii) ⁽²⁾**Tipul întreprinderii** (a se vedea nota explicativă)

Bifați cazul (cazurile) aplicabil(e) întreprinderii solicitante:

- Întreprindere autonomă În acest caz, datele completate în tabelul de mai jos rezultă doar din situația financiară a întreprinderii solicitante. Se va completa doar declarația, fără anexă.
- Întreprindere parteneră Se va completa și atașa anexa (precum și orice fișe suplimentare), apoi se va completa declarația prin copierea în tabelul de mai jos a rezultatelor calculelor.
- Întreprindere legată

Datele utilizate pentru a se stabili categoria întreprinderii

Calculate în conformitate cu articolul 6 din anexa la Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei privind definiția IMM-urilor.

Perioada de referință (*)

Numărul de salariați (UMA)	Cifra de afaceri anuală (**)	Bilanțul contabil total (**)

(*) Toate datele trebuie să se refere la perioada contabilă anterioară aprobată și să fie calculate pe bază anuală. În cazul întreprinderilor nou înființate, ale căror conturi nu au fost încă aprobate, datele cu care se va completa trebuie să rezulte dintr-o estimare făcută cu bună credință în cursul anului financiar.

(**) în mii (1 000) de euro.

Important:

Comparativ cu perioada contabilă anterioară, datele au înregistrat modificări care antrenează schimbarea categoriei întreprinderii solicitante (microîntreprindere, întreprindere mică, mijlocie sau mare).

 Nu **Da** Da [în acest caz, se va completa și atașa o declarație privind perioada contabilă anterioară (1)].**Semnătura**

Numele și funcția semnatarului autorizat să reprezinte întreprinderea:

.....

Declar pe propria răspundere că datele din prezenta declarație și din eventualele anexe sunt conforme cu realitatea.

Data întocmirii.....

Semnătura

(1) Va fi determinat de statele membre în conformitate cu necesitățile.

(2) Președinte (CEO), director general sau echivalent.

(3) Definiția, articolul 4 alineatul (2) din anexa la Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei.

NOTĂ EXPLICATIV

PRIVIND TIPURILE DE ÎNTREPRINDERI LUATE ÎN CONSIDERARE PENTRU
CALCULAREA NUMĂRULUI DE SALARIAȚI ȘI A DATELOR FINANCIARE**I. TIPURILE DE ÎNTREPRINDERI**

Definiția IMM-urilor ⁽¹⁾ distinge trei tipuri de întreprinderi, în funcție de tipul de relații ale acestora cu alte întreprinderi în materie de participare la capital, la drepturile de vot sau de dreptul de a exercita o influență dominantă ⁽²⁾.

Tipul 1: Întreprinderea autonomă

Este de departe tipul de întreprindere cel mai răspândit. Este vorba de toate întreprinderile care nu aparțin niciunui dintre celelalte două tipuri de întreprinderi (partenere sau legate).

Întreprinderea solicitantă este autonomă dacă:

- nu are o participare de 25% ⁽³⁾ sau mai mult în oricare altă întreprindere,
- nu este deținută în mod direct într-o proporție de 25% ⁽³⁾ sau mai mare de către altă întreprindere sau organism public sau în comun de către mai multe întreprinderi sau organisme publice legate, cu câteva excepții ⁽⁴⁾,
- nu ține situații financiare consolidate și nu este inclusă în situația financiară a unei alte întreprinderi care ține contabilitate consolidată, nefiind deci o întreprindere legată ⁽⁵⁾.

Tipul 2: Întreprinderea parteneră

Acest tip reprezintă situația întreprinderilor care stabilesc parteneriate financiare majore cu alte întreprinderi, fără ca una dintre acestea să exercite un control efectiv, direct sau indirect, asupra celeilalte. Sunt parteneri întreprinderile care nu sunt autonome, dar nici legate una de cealaltă.

Întreprinderea solicitantă este parteneră cu o altă întreprindere dacă:

- deține o participare sau drepturi de vot egale sau superioare procentului de 25% în cealaltă întreprindere, sau cealaltă întreprindere deține o participare sau drepturi de vot egale sau superioare procentului de 25% în întreprinderea solicitantă,
- întreprinderile nu sunt legate, în sensul definit mai jos, ceea ce înseamnă, printre altele, că drepturile de vot deținute de o întreprindere în cadrul celeilalte nu depășesc 50%,

⁽¹⁾ În continuarea textului, termenul „definiție” se referă la anexa la Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei privind definiția IMM-urilor.

⁽²⁾ Definiția, articolul 3

⁽³⁾ În termeni de acțiuni sau de drepturi de vot, fiind luată în calcul cea mai mare dintre cele două cifre. Acestui procent ar trebui să i se adauge participarea în cadrul aceleiași întreprinderi a tuturor întreprinderilor legate cu întreprinderea acționară [definiția, articolul 3 alineatul (2)]

⁽⁴⁾ O întreprindere poate continua să fie considerată autonomă dacă acest prag de 25% este atins sau depășit atunci când procentul este deținut de următoarele categorii de investitori (cu condiția ca aceștia să nu fie întreprinderi legate cu întreprinderea solicitantă):

- a) corporații de investiții publice, companii cu capital de risc și persoane sau grupuri de persoane care exercită în mod obișnuit o activitate de investiții cu capital de risc și care investesc capital propriu în afaceri necotate la bursă („business angels”), cu condiția ca investiția acestor „business angels” în aceeași întreprindere să nu depășească 1 250 000 de euro,
- b) universități sau centre de cercetare non-profit,
- c) investitori instituționali, inclusiv fonduri de dezvoltare regionale,
- d) autorități locale autonome cu un buget mai mic de 10 milioane de euro și cu mai puțin de 5 000 de locuitori.

[definiția, articolul 3 alineatul (2), al doilea paragraf]

⁽⁵⁾ – Dacă sediul social al întreprinderii este situat într-un stat membru care a prevăzut o excepție de la obligația de a elabora astfel de situații financiare în conformitate cu a șaptea Directivă 83/349/CEE a Consiliului din 13 iunie 1983, întreprinderea va trebui, cu toate acestea, să verifice în mod specific dacă nu îndeplinește condițiile prevăzute la articolul 3 alineatul (3) din definiție.

– Există, de asemenea, foarte puține cazuri în care o întreprindere poate fi considerată legată cu o altă întreprindere prin intermediul unei persoane sau a unui grup de persoane fizice care acționează în comun [definiția, articolul 3 alineatul (3)].

– Pe de altă parte, există foarte puține cazuri de întreprinderi care țin în mod voluntar situații financiare consolidate, fără a se afla sub incidența celei de a șaptea Directive. În acest caz, întreprinderea nu este în mod necesar legată și se poate considera ca fiind doar parteneră.

Pentru a stabili dacă întreprinderea este legată sau nu, în toate cele trei cazuri ar trebui să se verifice dacă întreprinderea îndeplinește sau nu una sau mai multe dintre condițiile prevăzute la articolul 3 alineatul (3) din definiție, acolo unde este cazul, prin intermediul unei persoane fizice sau a unui grup de persoane fizice care acționează în comun.

- și întreprinderea solicitantă nu ține situații financiare consolidate care să includă prin consolidare cealaltă întreprindere, și nu este inclusă prin consolidare în contabilitatea celeilalte întreprinderi sau a unei întreprinderi legate cu aceasta (*).

Tipul 3: Întreprinderea legată

Acest tip corespunde situației economice a întreprinderilor care formează un grup prin controlul direct sau indirect a majorității drepturilor de vot (inclusiv prin intermediul acordurilor sau, în anumite cazuri, prin intermediul acționarilor persoane fizice) sau prin capacitatea de a exercita o influență dominantă asupra unei întreprinderi. Prin urmare, astfel de cazuri sunt mai puțin frecvente decât primele două tipuri.

Pentru a evita dificultățile de interpretare pentru întreprinderi, Comisia a definit acest tip de întreprindere reluând – atunci când acestea sunt adaptate obiectivului definiției – condițiile prevăzute la articolul 1 din Directiva 83/349/CEE a Consiliului privind conturile consolidate (*), care se aplică de foarte mulți ani.

Astfel, în general o întreprindere știe imediat că este întreprindere legată dacă este deja obligată prin directiva în cauză să țină situații financiare consolidate sau este inclusă prin consolidare în situațiile financiare ale unei întreprinderi care este obligată să țină astfel de situații financiare consolidate.

Singurele două cazuri, care sunt oricum destul de rare, în care o întreprindere poate fi considerată legată deși nu este obligată să țină situații financiare consolidate, sunt descrise la primele două liniute din nota nr. 5 de la sfârșitul prezentei note explicative. În aceste cazuri, întreprinderea ar trebui să verifice dacă îndeplinește sau nu una sau mai multe dintre condițiile prevăzute la articolul 3 alineatul (3) din definiție.

II. NUMĂRUL DE SALARIAȚI ȘI UNITĂȚILE DE MUNCĂ ANUALE (*)

Numărul de salariați ai unei întreprinderi corespunde numărului de unități de muncă anuale (UMA).

Ce persoane sunt incluse în numărul de salariați?

- salariații întreprinderii solicitante,
- persoane care lucrează pentru întreprindere fiind subordonate acestora și care sunt considerate drept angajați în conformitate cu legislația națională,
- proprietarii-administratori,
- partenerii angajați în activitățile obișnuite ale întreprinderii și care beneficiază de avantaje financiare din partea întreprinderii.

Ucenicii sau studenții implicați în programe de instruire profesională care au contracte de ucenicie sau de instruire profesională nu sunt incluși în numărul de angajați.

Cum se calculează numărul de angajați?

O UMA corespunde unei persoane care a lucrat cu normă întreagă în întreprinderea în cauză sau în interesul acesteia pe durata întregului an de referință. Numărul de salariați se exprimă în UMA:

Munca persoanelor care nu au lucrat pe durata întregului an sau a aceluia care au lucrat cu normă parțială – indiferent de durata acesteia – și munca sezonieră se calculează ca fracții de UMA.

Durata concediilor maternale și paternale nu intră în calcul.

(*) A șaptea Directivă 83/349/CEE a Consiliului din 13 iunie 1983 în temeiul articolului 54 alineatul (3) litera (g) din tratat privind conturile consolidate (JO L 193, 18.7.1983, p. 1), modificată ultima oară de Directiva 2001/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 283, 27.10.2001, p. 28).

(†) Definiția, articolul 5.

ANEXA LA DECLARAȚIE
CALCULUL PENTRU O ÎNTEPRINDERE PARTENERĂ SAU LEGATĂ

Anexe de atașat, dacă este necesar:

- Anexa A, dacă întreprinderea solicitantă are cel puțin o întreprindere parteneră (precum și orice fișe suplimentare)
- Anexa B, dacă întreprinderea solicitantă are cel puțin o întreprindere legată (precum și orice fișe suplimentare)

Calculul pentru întreprinderea parteneră sau legată ⁽¹⁾ (a se vedea nota explicativă)

Perioada de referință ⁽²⁾:

	Numărul de angajați (UMA)	Cifra de afaceri anuală ^(*)	Bilanțul contabil total ^(*)
1. Datele ⁽²⁾ întreprinderii solicitante sau conturile consolidate [se vor introduce datele din tabelul B(1) din anexa B ⁽³⁾]			
2. Datele cumulate în mod proporțional ⁽²⁾ ale tuturor întreprinderilor parteneră (dacă există) (se vor introduce datele din tabelul A din anexa A)			
3. Datele cumulate ⁽²⁾ ale tuturor întreprinderilor legate (dacă există) –dacă nu au fost deja incluse prin consolidare la punctul 1 [se vor introduce datele din tabelul B(2) din anexa B]			

Total

⁽¹⁾ În mii de euro.

⁽²⁾ Definiția, articolul 6 alineatele (2) și (3)

⁽³⁾ Toate datele trebuie să se refere la perioada contabilă anterioară aprobată și să fie calculate pe bază anuală. În cazul întreprinderilor nou înființate, ale căror conturi nu au fost încă aprobate, datele cu care se va completa trebuie să rezulte dintr-o estimare făcută cu bună credință în cursul anului financiar. (definiția, articolul 4)

⁽⁴⁾ Datele întreprinderii, inclusiv numărul de angajați, sunt stabilite pe baza situațiilor financiare și a altor date ale întreprinderii sau, acolo unde există, pe baza situațiilor financiare consolidate ale întreprinderii sau ale situațiilor financiare consolidate în care întreprinderea este inclusă prin consolidare.

ANEXA A
Întreprinderi partenere

Pentru fiecare întreprindere pentru care a fost completată o „fișă de parteneriat” [câte o fișă pentru fiecare întreprindere parteneră a întreprinderii solicitante și pentru întreprinderile partenere ale întreprinderilor legate ale căror date nu au fost deja incluse în situațiile financiare consolidate ale întreprinderii legate ()], datele din „tabelul de parteneriat” trebuie să fie introduse în tabelul rezumativ care urmează:

Tabelul A

Întreprindere parteneră (denumire/date de identificare)	Numărul de salariați (UMA)	Cifra de afaceri (*)	Bilanțul contabil total (*)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
Total			

(*) în mii de euro.

(se vor atașa pagini sau se va extinde tabelul, dacă este necesar)

Memento:

Aceste date sunt rezultatul unui calcul proporțional efectuat pe baza „fișei de parteneriat” completată pentru fiecare întreprindere parteneră directă sau indirectă.

Datele introduse în secțiunea „Total” din tabelul de mai sus se vor introduce la punctul 2 (referitor la întreprinderile partenere) din tabelul din anexa la declarație.

FIȘĂ DE PARTENERIAT

1. Date exacte de identificare a întreprinderii partenerere

Numele sau denumirea

Adresa (sediul social)

Cod unic de înregistrare / TVA (*)

Numele și funcția directorului (directorilor) principal(principali) (*)

2. Date brute privind întreprinderea parteneră

Perioada de referință

	Numărul de angajați (UMA)	Cifra de afaceri anuală (*)	Bilanțul contabil anual (*)
Date brute			

(*) mii de euro.

Notă: Aceste date brute rezultă din conturile și alte date ale întreprinderii partenerere, consolidate, dacă există. La acestea se adaugă într-un procent de 100% datele întreprinderilor care sunt legate cu întreprinderea parteneră, în afară de cazul în care datele acestor întreprinderi legate sunt deja incluse prin consolidare în conturile întreprinderii partenerere(*). Dacă este necesar, adăugați „fișe de legătură” pentru întreprinderile care nu au fost încă incluse prin consolidare.

3. Calculul proporțional

- a) Indicați exact participația () deținută de întreprinderea care întocmește declarația (sau de întreprinderea legată prin intermediul căreia se stabilește legătura de parteneriat) la întreprinderea parteneră la care se referă prezenta fișă:

.....

Indicați, de asemenea, participația deținută de întreprinderea parteneră la care se referă prezenta fișă la întreprinderea care întocmește declarația (sau la întreprinderea legată):

.....

- b) Cel mai mare dintre cele două procente va fi aplicat datelor brute introduse în tabelul de mai sus. Rezultatele acestui calcul proporțional vor fi trecute în următorul:

„Tabel de parteneriat”

Procentaj:	Numărul de salariați (UMA)	Cifra de afaceri (*)	Bilanțul contabil total (*)
Rezultate în procente			

(*) mii de euro.

Aceste date se vor introduce în tabelul A din anexa A.

(¹) Va fi determinat de statele membre în conformitate cu necesitățile.

(²) Președinte (CEO), director general sau echivalent.

(³) Definiția, articolul 6 alineatul (3) primul paragraf

(⁴) în termeni de partea de capital social sau drepturi de vot, oricare dintre ele este mai mare. La acest procent se adaugă participația deținută de fiecare întreprindere legată la aceeași întreprindere [definiția, articolul 3 alineatul (2) primul paragraf].

ANEXA B
Întreprinderi legate

A) DETERMINAREA CAZULUI APLICABIL ÎNTRERINDERII SOLICITANTE:

- Cazul 1:** Întreprinderea solicitantă ține situații financiare consolidate sau este inclusă prin consolidare în situațiile financiare consolidate ale unei alte întreprinderi. [tabelul B(1)].
- Cazul 2:** Întreprinderea solicitantă sau una ori mai multe întreprinderi legate nu întocmește (întocmesc) situații financiare consolidate sau nu este (nu sunt) inclusă (incluse) în situații financiare consolidate. [tabelul B(2)].

Notă: Datele întreprinderilor legate cu întreprinderea solicitantă rezultă din conturile acestora și din alte date, consolidate dacă există. La acestea se adaugă în mod proporțional datele oricărei întreprinderi partenere a întreprinderii legate, situată imediat în amonte sau în aval de aceasta, dacă nu a fost deja inclusă prin consolidare (*).

B. METODE DE CALCUL PENTRU FIECARE CAZ:

Cazul 1: Situațiile financiare consolidate servesc drept bază de calcul. Completați tabelul B(1) de mai jos.

Tabelul B(1)

	Număr de angajați (UMA) (*)	Cifra de afaceri (**)	Bilanțul contabil total (**)
Total			

(*) Când în situațiile financiare consolidate nu apare numărul de angajați, calcularea acestuia se efectuează prin adăugarea datelor întreprinderii cu care întreprinderea în cauză este legată.

(**) mii de euro.

Datele introduse în secțiunea „Total” din tabelul de mai sus se vor introduce la punctul 1 din tabelul din anexa la declarație.

Identificarea întreprinderilor incluse prin consolidare

Întreprindere legată (denumire/date de identificare)	Adresa (sediul social)	Cod unic de înregistrare/ TVA(*)	Numele și funcția directorului (directorilor) principali(i) (**)
A.			
B.			
C.			
D.			
E.			

(*) Va fi determinat de statele membre în conformitate cu necesitățile.

(**) Președinte (CEO), director general sau echivalent.

Important: Întreprinderile partenere ale unei întreprinderi legate, care nu au fost încă incluse prin consolidare, sunt considerate întreprinderi partenere directe ale întreprinderii solicitante. Prin urmare, datele acestora și o „fișă de parteneriat” vor fi adăugate la anexa A.

Cazul 2: Pentru fiecare întreprindere legată (inclusiv pentru cele legate prin intermediul altor întreprinderi legate), se va completa o „fișă privind legătura dintre întreprinderi” și se vor aduna pur și simplu conturile tuturor întreprinderilor legate prin completarea tabelului B(2) de mai jos.

(*) Definiția, articolul 6 alineatul (3) al doilea paragraf

Tabelul B(2)

Întreprinderea nr.:	Numărul de angajați (UMA)	Cifra de afaceri (*)	Bilanț contabil total (**)
1. (*)			
2. (*)			
3. (*)			
4. (*)			
5. (*)			
Total			

(*) se va adăuga câte o „fișă privind legătura dintre întreprinderi” pentru fiecare întreprindere
(**) în mii de euro.

Datele introduse în secțiunea „Total” din tabelul de mai sus vor fi introduse la punctul 3 (privind întreprinderile legate) din tabelul din anexa la declarație.

FIȘĂ PRIVIND LEGĂTURA DINTRE ÎNTREPRINDERI
(doar pentru întreprinderile legate care nu sunt incluse prin consolidare în tabelul B)

1. Date exacte de identificare a întreprinderii

Numele sau denumirea.....

Adresa (sediul social)

Cod unic de înregistrare / TVA (*)

Numele și funcția directorului (directorilor) principali(i) (°).....

2. Datele întreprinderii

Perioada de referință

	Numărul de angajați (UMA)	Cifra de afaceri (°)	Bilanțul contabil total (°)
Total			

(°) mii de euro.

Datele trebuie introduse în tabelul B(2) din anexa B.

Important: Datele întreprinderilor legate cu întreprinderea solicitantă rezultă din conturile acestora și din alte date, consolidate dacă există. La acestea se adaugă în mod proporțional datele oricărei întreprinderi partenere a întreprinderii legate, situată imediat în amonte sau în aval de aceasta, dacă nu a fost deja inclusă prin consolidare (°).

Astfel de întreprinderi partenere sunt considerate întreprinderi direct partenere ale întreprinderii solicitante. Prin urmare, datele acestora și o „fișă de parteneriat” trebuie introduse în anexa A.

(°) Va fi determinat de statele membre în conformitate cu necesitățile.

(°) Președinte (CEO), director general sau echivalent.

(°) Dacă datele referitoare la o întreprindere sunt reluate în situațiile financiare consolidate într-o proporție mai mică decât cea determinată la articolul 6 alineatul (2), se va aplica procentajul determinat la acest articol [definiția, articolul 6 alineatul (3) al doilea paragraf].

Măsuri pentru prevenirea abuzului în aplicarea definiției

Unul dintre principalele obiective ale noii definiții este să asigure faptul că măsurile de sprijin sunt acordate doar acelor întreprinderi care au într-adevăr nevoie de ele. Trebuie subliniat faptul că definiția conține mai multe măsuri împotriva abuzului în aplicarea acesteia, menite să rezerve IMM-urilor autentice avantajele programelor de sprijinire a IMM-urilor. În acest scop, abordarea simplificată din prezentul ghid nu trebuie utilizată pentru a justifica o arhitectură corporatistă artificială menită să ocolească definiția.

Astfel, o întreprindere, de exemplu, care are trei investitori fiecare deținând 20% din capitalul social sau drepturile de vot nu va fi considerată autonomă ci legată cu un grup de întreprinderi dacă cei trei sunt ei înșiși legați între ei fie direct, fie prin intermediul uneia sau mai multor întreprinderi (a se vedea articolul 3 din definiție și exemplul de la p. 30).

Relațiile stabilite între întreprinderi prin intermediul persoanelor fizice sunt de asemenea luate în considerare la calcularea datelor unei întreprinderi dacă

- întreprinderile în cauză sunt legate cu persoana fizică în sensul articolului 3 alineatul (3) din definiție,
- acestea sunt active pe aceeași piață sau pe piețe adiacente [a se vedea articolul 3 alineatul (3) pentru definiția „pieței adiacente”]